

1-Hak.Bnb.Zeki Egin'in

KARŞI OY YAZISI

FAKİR BAYKURT :

Askeri Savca Esas hakkında mütââlanın birinci sahifesinde, TÖS'e mensup bütün üyelerin Marksist-Leninist olduğunu kabul etmediğini, TÖS'lü öğretmenlerin büyük çoğunluğunun Atatürkçü ve milliyetçi olduğunu belirtmiştir. Bunlar arasında TÖS Genel Merkez yönetim, Yürütme, Denetleme ve Onur Kurulu üyeleri de mevcuttur. Bunların çoğunlukta olduğu dört sanığın da azınlıkta bulunduğu bir örgütü sanıklar hangi kararları, hangi eylemleri ile illegal hale getirmişlerdir? Bu husus açıkça belirtilmemiştir. Sanıkların çoğunluğu TÖS üyesi olmadığı gibi öğretmen de değildirler. Bu sebeple davanın TÖS davası olarak isimlendirilmesi doğru değildir. Hangi toplantının, Mitingin ve yürüyüşün yasalara aykırı olarak Genel Merkez sanıklarının karar ve emirleri ile yapıldığına dair dosyalarda herhangi bir delile rastlanmamıştır.

Dev-Gençle müşterek çalışma yapıldığına dair delil olarak gösterilen toplantıya TÖS'le birlikte 15 kuruluş katılmış, toplantı sonucu 14 Mart 1971 günlü gazetelerde yazılmıştır. Komutanların muhtırası ve Demirel Hükümetinin istifası konusundaki görüşler açıklanmış, bütün örgütler tarafından 12 Mart Muhtırasının desteklenmesi bildirilmiştir. Suç teşkil etmeyen bu hususların müşterek çalışmaya delil olarak gösterilmesi doğru değildir.

Başbakanlığa verilen Dev-Gençin katılmadığı muhtıradaki ise, suç unsurlarına rastlanmamıştır. Ayrıca diğer örgütler hakkında da bu sebeple herhangi bir soruşturma yapılmamıştır.

Askeri Savca Gerek iddianamede gerekse Esas hakkında mütalada TÖS Gazetesinde çıkan bütün yazıları, muhtelif yerlerde bulunan Tös Şubelerindeki toplantı ve konuşmaları Genel Merkezde bulunan sanık olarak gösterdiği dört kişi aleyhinde delil olarak kabul etmiştir. Bunlarla irtibatın nasıl kurulduğunu belge ve Tanık beyanları ile açıklığa kavuşturamamıştır. Başka bir kişinin söylediği veya yazdığını bu sanıklar aleyhine delil olarak göstermenin yasalarda yeri yoktur.

Fakir BAYKURT Savunmasında : 9 Şubat 1971 tarihinde TRT Ankara Televizyonunun düzenlediği "Öğretmenlerimiz" adlı programda konuştuğunu, isnadların çoğunun yalan olduğunu, öğretmenlerin din düşmanı, düzen düşmanı olarak göstermek istediklerini, bunun bütün öğretmenleri çok üzdüğünü, kesin olarak reddettiklerini, ona saygılı olduklarını, saygılı olmayanları ayıpladıklarını, düzenin, Türk halkını yükseltecek bir düzen olmasını, Anayasa içerisinde yer alan prensiplere uygun olarak değişmesini beyan etmiştir.

Böylece isnadları açıkça reddettiklerini kamu oyuna duyurmuştur. Söylediklerini yalanlıyacak tarzda çalışma yaptığı ileri sürülen bir kişinin TÖS Üyelerince başkan olarak benimsenmesi güvenilmesinin mümkün değildir.

As.Mah.Esas No :1972/3 -438-
As.Mah.Karar No :1972/144

1303197312142

Kurtkale

1 Ocak 1971 günü yapılan Yönetim Kurulu toplantısında, TÖS'ün temel görüşlerini yorumlamak ihtiyacı ile 17.7.1970 günü toplantıda alınan kararın devamı ile Atatürk ve Anayasa ilkelerinin içtenlikle benimsendiğinin teyidine karar alınmıştır.

Fakir BAYKURT KAYŞERİ Konuşmasında : "Bağımsızlıkçı, demokratik ve uyandırılmış halkın özgür oylarına dayanan Sosyalizmden" bahsettiğini, bunun komünizm manasına alınmayacağını, sosyalizmin yasalarımıza ve Anayasamıza göre yasaklanmadığını, Anayasa Mahkemesinin 26.9.1965 gün Esas 1963/173, Karar 1965/40 sayılı kararı ile de belirtildiğini ayrıca Anayasanın dikta rejimleri hariç olmak üzere demokratik sistemlerin her çeşidinin gerçekleştirilmelerine imkân verdiğini, sosyalizmi komünizmle eş anlamda göstermenin doğru olmadığını, Komünizmin ihtilâlcî olduğunu, Demokratik sosyalizmin ise iktidara meşrû yollardan halkın seçimi ile gelmeyi istediğini, ihtilâle cebir ve şiddete dayanmadığını, Komünizmin burjuva sınıfının ortadan kaldırılmasına, işçi sınıfının diktatörlüğünün kurulmasını gaye edindiğini, demokratik sosyalizmin ise bunun tamamen aksine burjuva ve işçi sınıfının bir arada hürriyet ve sosyal güvenlik içinde eşit ve adaetli bir düzene kavuşmasını sağladığını, Komünizmin özel mülkiyetin aleyhinde olduğunu, Demokratik Sosyalizmin olmadığını, Komünist rejimlerde fert ve vicdan hürriyetinin bulunmadığını, Komünizmin materyalist felsefeden gayri düşünce şekillerini ve dinî reddettiği halde Demokratik sosyalizmin din ve vicdan hürriyetine saygı gösterdiğini, bu hususların Yargıtay 1.Nci Ceza Dairesi Başkanı Abdullah ÜNER ve ÜYE Niyazi GENÇER tarafından düzenlenen "Yargıtay Kararları" adlı kitabın 13 ncu sayfasında yazılı olduğunu beyan etmiştir.

Askeri Savcı Esas hakkında mütalada TÖS'e göre Atatürkçülüğün bir maske olduğunu, birinci Kurtuluş savaşını yaptıktan sonra Atatürk'ün burjuvalaştığını, bu yüzden ono Mustafa Kemâl Demenin daha doğru olduğunu iddia etmiştir. (Sh.110)

24 Kasım 1966 tarihinde Fakir BAYKURT'un Genel Başkan olarak imzaladığı bildiri de Atatürk'ün her davranışa her sözü ile biricik rehberleri olduğu belirtilmiştir.

Devrimci Eğitim Süresi kitabında, "Türkiyede Devrimci Eğitim eylemi Atatürk İlkelerine bağlı kalmalıdır. Türkiye'nin varlığı ve selâmeti Atatürk devrinlerinden şaşmayan bir eğitimin köktenci uygulamasına bağlıdır" denmiştir. (1969-Sh.138)

Devrimci Öğretmenlerin Savaşı adlı kitabta "Biz Mustafa Kemal Atatürk'ün Yurtta Barış Dünyada Barış diyen ve geriye değil ileriye Bakan Öğretmenleriyiz" denmiştir. (1969-Sh.63)

Sürekli çalışma programı ve Sendikal eğitim plânı adlı kitapta "Atatürk'ün şu sözlerinin savunucusuyuz. Öğretmenler hiçbir zaman hatıranızdan çıkmasın ki Cumhuriyet sizden fikri hür vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister" denmiştir. (1969-Sh.13)

TÖS Genel Yönetim ve Yürütme Kurulları 7 nci olağan toplantısı sonucu yayımlanan bildiri de "Öğretmenlerimiz, gelecek kuşakların yurt için vatan ve vatançı insanlar olarak yetisttirilmesi görevini

As.Mah.Esas No :1972/3 -439-
As.Mah.Karar No :1972/144

Başöğretmen Atatürk'ten almışlardır.... Tüm mensuplarının Anayasamızın ve Atatürk Devrimlerinin en titiz koruyucusu ve uygulayıcısı oldukları bir kez daha saptanmıştır.....Anayasamızın öngördüğü reformların ve özellikle eğitim reformunun uygulamaya konulacağı yakın günlerde Atatürk'ün verdiği görevleri yerine getirmekte.....Atatürk'ün gösterdiği hedefe ulaştırmaktan hiçbir güç alıkoyamayacaktır.

Atatürkçülüğün maske olduğu iddiasının gerçeğe ilgisi olmadığı bu sözlerle anlaşıldığından delil olarak gösterilmesi uygun görülmemiştir.

As Savcı Esas Hakkında Mütalaâda Marks, Lenin, Engels, Mao, R. Debray ve Stalin'in eserlerine yüzde yirmi indirim sağlandığını, TÖS gazetesinde Atatürk'ün eserlerine yer verilmediğini iddia etmiştir. (Sh.334)

Sanık Fakir BAYKURT Savunmasında: Bazı Yayıncıların başvurması üzerine TÖS'ün onların teklif ettiği indirim bir haber olarak üyelerine duyurduğunu, kitapların satışının yapılmadığını, evlerinde işyerlerinde yapılan aramalarda Atatürk'ün resimleri ve Atatürk'ün kitapları bulunduğu halde, sadece sol yayın seçildiğini, TÖS adına yapılmış konuşmalarda, çıkarılmış bildirilerde, yazılmış raporlarda Marks'ın, Lenin'in, Mao'nun adının geçmediğini, bu şahısların yazdığı kitaplarında piyasada serbes satılan kitaplar olduğunu beyan etmiştir.

Satılmasının, evde bulundurulmasının suç teşkil etmediği açık olan kitapların, ilânı da suç teşkil etmeyeceğinden delil olarak gösterilmesi doğru değildir.

Fakir BAYKURT Savunmasında:Yaptıkları çalışmalarda işçi sınıfının Burjuva sınıfını yoketmesi amacına yönelmediklerini, işçi sınıfını eğitim başta olmak üzere Sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık hakkı gibi eksikliklerini tamamlayarak özellikle eğitip yetiştirerek demokratik, Politik bilinç kazandırarak canlandırmayı, böylece onu perişanlıktan ezilmek ve horlanmaktan kurtarmayı bir aydınının bir öğretmenin görevi olarak düşündüklerini, parlamento ve hükümetin bu konular üzerinde daha dikkatle eğilmesini istediklerini, işçiler ve köylülerin daha iyi bir hayat düzeyine ve siyasal etkinliğe kavuşturuldukları zaman ondan ne burjuvalar ve ne de kimseye zarar gelmeyeceğini, görüşleri arasında işçi sınıfının burjuva sınıfını ortadan kaldırıp yoketmesi ya da proleteryanın diktatörya kurması diye bir yön bulunmadığını, düşüncelerinde olmayan, eylemlerinde de olamayacağını, yıkmanın önce işçi sınıfının kendisini sonra da insanlığın zararına olacağını, adı solcuya çıkmış bir aydınının mutlaka marksacı, Leninci ve Mao'cu görüşlere bağlandığının düşünülmemeyeceğini, TÖS'ün özel dersane ve özel yetiştirmenin paralı olması karşısında parasız kurslar da açtığını, bugün belli sınıfların egemen olduğu bu sınıfsal sistemin demokratik yollarla sınıfsız, toplumcu ve gerçekten bir halk yönetimi durumuna getirilmesini istediklerini beyan etmiştir.

Düzen değişikliği istemenin suç olamayacağı, ancak kurulu düzeni zorla değiştirmeye kalkışmanın suç teşkil edeceği açıktır.Halkın

zengin ve mutlu azınlığın egemenliğinden, gerilikten, yoksulluktan kurtulmasını, sınıfçı değil toplumcu bir düzen ve toplumcu eğitim istemenin suç olan yanı yoktur.

Memleket içinde bir sınıfın uyanıp siyasî bir teşkilât halinde yasa yolundan Parlamento'ya girip haklarını aramasını söylemenin ve yazmanın suç olamayacağı 1 Nci Ceza Dairesinin 967/1702 Esas, 1967/2246 Kararı ile de belirtildiğinden bu hususların hükme esas alınması doğru görülmemiştir.

"Sürekli çalışma programı ve Sendikâl Eğitim Plânı" adlı kitapta; Devrimcilik başlığı altında yazılanların bu beyanları teyid ettiği anlaşılmıştır. (Sh.13)

A.B.D.nin Ordudan eğitime kadar her işe karşı olduğu, ekonomik ve sosyal ilişkilerin bozuk olduğu, toplumun bunalımlara sürüklendiği, yoksulluğun sürüp gittiği, buna razı olmadıkları, köklü yapı değişikliği istedikleri, halkın Türkiye'yi daha ileri bir üretim ve yönetim biçimine ve uygarlık düzeyine ulaştıracak güce, bilince ve yeteneğe kavuşturması için eğitimin en başta gelen görev olduğu, Anayasada öngörülen kişi haklarını köstekleyen engellerin kaldırılmasını, işçi ve Köylü çocuklarına öncelik tanınmasını, parasız yatılı okullar açılmasını istedikleri belirtilmiştir.

TÖS ikinci olağan Genel Kurul toplantısında sunulan çalışma Raporunun 17 nci sayfasında: "Türkiye'de 120 yıllık bir geçmişi olan öğretmenlik mesleği bugün yoğun bir baskı altına alınmıştır. Bu baskı öğretmenin düşünce, söz ve öğretme özgürlüğünü dernek ve sendika çalışmalarını boğmak amacını taşımaktadır. Bu baskı idareden, politik çevrelerden, iç ve dış çıkar gruplarından gelmektedir. Millet hayatını 1961 Anayasasının amaçlarına göre geliştirmek emelinde olan öğretmenler Cumhuriyet ilkelerini gerçekleştirici işe yarar, uyarıcı bir eğitim uygulamak istiyorlar. Bu eğitim başta Milli Bağımsızlığın, Millet servetlerinin, millet eğeğinin ve bütün milli çıkarların korunmasına yarıyacaktır." Aynı raporun 40 nci sayfasında "Bizim halkla ilişkilerimizin temel amacı bir eğitim ilişkisi bir uyandırma ilişkisidir." Raporun 89 ncu sayfasında ".Biz halkımızı ve gelecek kuşağı Atatürk ilkeleri etrafında aydınlatıyor, insan hakları bildirisi ve Anayasamızın getirdiği yeni kapsamları kendilerine tanıtıyoruz. Demokratik düzen içinde insandan daha üstün bir yaratık olmadığını, sermaye ilkel madde ve üretim araçlarına sahip olmanın ya da yönetimi ele geçirmiş bulunmamamızın demokratik kanunlar karşısında bir farklılık yaratmadığını halka anlatıyoruz"

Sendikanın amaçları tüzüğünün 3 ncü maddesinde belirtilmiştir.

Suç olmayan bu hususların delil olarak sanıkların mahkumiyetine esas alınması uygun görülmemiştir.

As.Savcı Esas Hakkında Mütalâada 2 Nci Devrimci Eğitim Şûrası için geçici baskı olarak hazırlanan bildirimleri sanıklar aleyhinde delil olarak göstermiş ise de;

Fakir BAYKURT Savunmasında :2 Nci Devrimci Eğitim Şûrasının 1971 Şubat ayı içerisinde yapılmasının kararlaştırıldığını, sonradan

vazgeçildiğini, Şûra Genel Kurulunda tartışılmak için gecici baskı kaydıyla ve sınırlı sayıda bastırılmış dağıtılmayıp depoda muhafaza-ya alınmış olan bildirimlerin iddianamede bahsedilmediği halde müta-lâaya alındığını, üzerlerinde kimler tarafından hazırlandığı belli olan ve üstelik yayınlanmadığı için açıklık kazanmayan şûrada kabul edilip TÖS'ce benimsenmediği için TÖS'ü bağlaması mümkün olmayan bildirimlerin de bu dört kişinin omuzlarına yüklendiğini, bundan do-layı herhangi bir soruşturma yapılmadığını, Tanıkların dinlenmediğini, sorguların buna göre yapılmadığını beyan etmiştir.

TÖS Tüzüğü'nün 15-A maddesine göre sendikayı ilgilendiren bütün sorunları karara bağlamaya yetkili üst organ Genel Kurul sayılmış-tır. Bu kurulun toplanamadığı hallerde 2 nci derecede yetkili karar organı ise tüzüğün 28 nci maddesine göre Genel Yönetim Kuruludur. Şûra niteliğindeki bir kurul ise bir danışma organıdır. Danışma or-ganınca alınan istişarî nitelikteki kararlar Genel Kurulve Yönetim Kurulunca onaylanmadıkça sendikayı bağlayıcı karar niteliği kazanmaz.

Üzerlerinde yazarları belli olan bu bildirimlerin 2 nci Devrimci eğitim Şûrasında tartışılmak üzere gecici baskı olarak hazırlan-dığı, dağıtılmadığı, sanıkların bu bildirimlerde suç teşkil eden yazı-ları bulunmadığı gibi iddianameye alınmadığından soruşturma konusu yapılmadığı, bu fikirlerin sanıklarca benimsendiğine dair de delil bulunmadığından bu hususların sanıklar aleyhinde hükme esas alınma-sı uygun görülmemiştir.

Devrim için Eğitim suçlaması hakkında Fakir Baykurt Savunma-sında: ".Devrim için eğitimin, herkesin seçme hakkını bilinçle kul-lanabilmesini, seçme hakkının ekonomik ve sosyal engeller dâlayısıyla frenlenmemesini, herkesin seçilme hakkını adaletle ve eşitlikle kul-lanabilmesini, öğretmenlerin, devrim ve Devrim için Eğitim derken iş-çilerin ve köylülerinde devlet ve millet işlerine katılabilmelerini, ağırlıklarını duyurabilmelerini, sözsahibi olabilmelerini kasteddik-lerini, işçilerin ve köylülerin de iktidara gelmesini istediklerini, Atatürkün başlattığı devrimin tamlanması, özellikle ekonominin yö-netimi ile ilgili kararların alınmasını, Toplum yararına olan yeni-lik ve değişikliklerin işçi ve köylülerin katılmış olduğu bir siya-sal iktidar tarafından yapılmasını, işçi ve köylülerin arasına girip onları bilinçlendirmenin, çalışmanın bir komünist taktiği olduğu söy-lemenin mantıklı yanı bulunmadığını, bu büyük kitleyi ve onun çocuk-larını okutmamak, eğitmek bunları büsbütün politikacıların eline bırakmak olacağını, onlarında bunları kandıracağını, sözlüklerde ihtilâl anlamına da gelen, fakat yine sözlüklerde inkilâp sözünün de karşılığı olan devrim sözünü mutlaka herkesin İHTİLÂL karşılığı ola-rak kullanıldığı biçimde yorumlamanın doğru olmayacağını, kendilerinin devrimin mutlaka ihtilâl yolu ile yapılacağı görüşünde olmadıkları-nı, İhtilâl geçirmiş ülkelerin çoğunda ihtilâl öncesi dönemlerde seçim olmadığını, seçim olmadığı için işçi ve köylülerin oy yolu ile ikti-dara gelebilme olanaklarının da bulunmadığını, kafalarındaki devri-min Rusyadaki, Çin'deki gibi olması gerektiğini söylemediklerini, anladıkları devrimin Atatürkün başlattığı tamlanması bugünkü kuşak-

anlayışa dayandığını, tek partiden değil, partilerden sözettiklerini, birden fazla partinin bulunduğu bir siyasal düzene diktatorya denilemeyeceğini, öğretmenlerin devrimci eğitim çabalarının nasıl ve hangi yasalara göre kullanabileceğini belleteceğini, temel hak ve özgürlüklerin yasal yollarını bilemediklerinden bu haklarını kullanamayacaklarına, devrimci eğitimin yurttaşlara geniş anlamda politik bilinç kazandıracığına, politik bilincin burjuvalarda olursa zararlı olmadığını, ama işçiler ve köylülerde olursa tehlikeli sayılacağına, asıl zararlı ve tehlikeli olanın bu anlayış olduğunu beyan etmiştir.

Gerçek Milliyetçiler olarak Türk milliyetçiliğini dar, ırkçı ve başka ırkları aşağı gören sözde bir ülkü değil, endüstrileşmiş sömürgeci devletlere karşı ulusal kişiliğimizi içeren, ülkemizin çıkarlarına, itibarını ve bağımsızlığını koruma, anlayış ve eylemi olarak görüyoruz. Türk milliyetçiliği ulusun bütün fertlerini kaderde ve kıvançta ortak kabul ettiği için demokratik ve adildir. Türk milliyetçiliği halkımızı bütün dünya uluslarına eşit haklara ve kişiliğine sahip bir üyesi durumuna yüceltmeyi amaç bilir. Sömürgeciliği hem kendimiz için hem öteki uluslar için reddetmeyi uygun bir dünyanın gereği sayar. (Sürekli çalışma programı 1969, Sh.95)

1967 çalışma programında ise; "Tarımdan ticarete, sağlıktan savunmaya kadar ulusumuzun her sorunu eğitim konusudur. Bugünkü yurttaşlara uyarma ve yerdeki yurttaşlarımızı hazırlamak öğretmenin başlıca görevi olduğuna göre sorunları ile ve ulusal çıkarları ile ilgilenmemek toplumun bugün ve yarınını karanlıkta bırakmak olur. Dünyada hiçbir ulusun öğretmeni böyle sorumsuz ve duygusuz değildir. Böyle duygusuzluğu ve sorumsuzluğu Türk öğretmenlerinden kimse isteyemez. Türk öğretmeni bir tarih nedeni ile iç ve dış çıkar hesapları ile çağdaş uygarlık ve ekonomi çizgisinin gerisinde bırakılmış ulusun gözünde ne yapıp edip karanlıktan ve körlükten kurtaracaktır. Ahlâk, Atatürk/Bilimin ve pedagojinin emri budur. Eğitim bu görevini yaparsa tam bağımsızlık ve kalkınma kolaylaşacak sosyal adalet sağlanacaktır."

Devrim için eğitimin suç olduğuna, Marksist, Leninist bir eğitim olduğuna dair sanığın savunmasının aksine dava dosyalarında yeterli delil bulunmamıştır. Bu kebeble beyanlarının aleyhine delil olarak değerlendirilmesi uygun görülmemiştir.

Sanığın bu beyanlarını teyiteden TÖS'ün çalışmalarını gösteren sürekli çalışma programı ve sendikal eğitim plânı adlı kitapta "Devrimci eğitimin amacı" açıklanmıştır. (1 GR, 1-C, EK-5, Sh.27) "kişinin sorunlarımız konusunda bilinçlendirilmesi, bağımsızlık konusunda bir görüş ve eylem bilinci kazanması, her alanda yaratıcılığın ekonomik etkinliğin artırılması kişinin kendisini, toplumunu, insanlığı düşünebilecek geniş bir görüş açısı kazanması" belirtilmiştir. Bu amaçlarla ilgili ilkelerde aynı kitapta ve devrimci Eğitim Şûrası adlı eserin 32 nci sayfasında aynen yer almıştır. Böylece T.C.K.nun 141 ve 142 nci maddelerini ilgilendiren suç unsurlarına rastlanmadığından aleyhe hükme esas alınması yasaya uygun görülmemiştir.

As.Mah.Esas No :1972/3 -443-

As.Mah.Karar No :1972/144

Başka gazetelerde ve dergilerde ayrıca TÖS gazetesinde yazılanlar bütün sanıklar aleyhinde delil sayılmıştır.Bunları yazanların kendi kanaatleri ve yorumları sanıklar aleyhinde delil olarak gösterilemez.

Fakir BAYKURT Savunmasında:TÖS gazetesi ve öteki yayınların basın kanunu hükümlerine uygun olarak çıkarıldıklarını,sorumluluklarının üzerlerinde yazılanlar olduklarını,kendi sorumluluğunun sendikal açıdan söz konusu edilebileceğini,ba gazetede kendi yazdığı yazılardan dolayı suçlanmış ve sonuçlanmamış basın davaları bulunduğunu,bunların listesinin ve dosyalarının Sıkıyönetim ilânından sonra Komutanlığa getirilip incelendiğini,Sıkıyönetim ilânına ilişkin konulardan görülmeyeceği için ilgili oldukları mercilere geri yönlendiklerini,bunların birde bu dava içinde suçlanmalarına dayanak yapıldığını,suç varsa yazarları ile,gazete yazı işleri müdürünün olması gerektiğini,uzun zaman Fevzi Paşa'du bulunduğu TÖS görüşlerine uygunluğu tartışma konusu olabilecek bir kaç yazıyı gerekçe göstererek gazeteye yönetem memurun değiştirilmesini sağladığını,herhan gazetesinin başında bulunarak yayınları satır satır denetleme olanağı ve buna yasal bir zorunluluğu da olmıyan bir sendika başkanı olarak görevini ihmal etmediği kanısında bulunduğunu,TÖS gazetesinin çoğu amatör ve yazı alanının amemisi olan üyelerin yazıp posta ile gönderdiği yazılardan az bir maaşla çalıştırılan memurun seçip koyduğu yazılar olduğunu beyan etmiştir.

Bir yazının gazeteye konup konmaması,öyetim organlarının kararı ile değil,yazı işleri müdürünün onayı ile olduğundan bir yazının örgütçe veya örgütün bütün mensuplarınca benimsediği anlamını çıkartmak mümkün değildir.TÖS'ün benimsediği strateji ancak yetkili organlarınca karara bağlanmış bir strateji olabilir.Sorumlu yazı işleri bulunmaksızın herhangi bir kuruluş adına yapılan yayınlardan dolayı doğacak sorumluluk o kuruluşa ait olacaktır.Ancak bunun için de gerçekten sözü edilen yayının sorumluluk yüklenen kuruluşa ait olduğunu kesinlikle tesbit edilmesi gerekir.

Bir partinin yayın organında suç teşkil eden yazının yayınlanması Basın Kanunu Hükümlerine göre o partinin Başkan,Başkan Yardımcıları,Genel Sekreteri ve diğer Merkez Yönetim Kurulu üyelerini ilgilendirmez.Sendikada da durum aynıdır.Yazar ve yazı işleri müdürü sorumlu görülebilir.TÖS'de işbölümü yapılmış, gazete yazı işleri müdürlüğüne 1969 yılında üyelerden İsmail Sefa GÜNER,1970 yılında Arif GELEN,1971 yılında Osman Korkut AKOL getirilmiştir.Sorumlu şahısların bunlar olduğu açıktır.(D.1 GR,1-C,EK-19,21,22 ve 2.1970,20.10.1969, 1.3.1971 tarihli TÖS gazeteleri)

TÖS Merkezinden diğer şubelere gönderilen kitap ve dergiler ile diğer kuruluşlardan TÖS Genel Merkezine ve Şubelerine gönderilen bildirilerde sanıklar aleyhinde suç delili olarak gösterilmiştir.

TÖS Merkezinden taşra teşkilatına hangi kitaplar ve dergiler gönderilmiştir.Bunlardan hangileri yasaklanmış yayınlardır.Kimler tarafından gönderilmiştir.Bu hususta bir karar alınmıştır.Açıklığa kavuşmamıştır.

Adedi 522 yi bulan TÖS Şubelerine Genel Merkezce parasız olarak kitap gönderildiği hususu da açıklığa kavuşmamıştır. Bu kitaplar paralı olarak satışa arz edilmiş, isteyene bedeli karşılığında gönderilmiştir. Diğer Kuruluşlar bu arada Dev-geç tarafından gönderilen bildirimler TÖS Şubelerine herhangi bir talep olmadan gönderildiği anlaşılmıştır. Gönderilmesi hususunda genel merkezce alınmış bir karar ve isteme rastlanmamıştır. Sanığın beyanları aksine dosyalarda aleyhine bu hususta herhangi bir delile rastlanmadığından ifadesinin doğru değerlendirilmesi icabederken hem kendisi ve hemde diğer sanıklar aleyhine delil olarak kabulü uygun görülmemiştir.

İddianamede suç tarihi olarak gösterilen 1969-1971 yıllarından önce 15 Şubat 1968 tarihinde Ankara'da yapılan Büyük Eğitim Yürüyüşü Esas hakkında mütalâada sanıklar aleyhinde delil olarak gösterilmiştir. Ayrıca Genel Öğretmen Boykotu da aleyhte eylem olarak belirtilmiştir.

624 Sayılı Kanununun 14 ncü maddesi (i) bendi; Memur sendikalarının bazı konularda yürüyüş yapmalarını yasakladığından Anayasaya aykırı olduğu gerekçesi ile iptâl edilmiştir. Bunun yasal bir yürüyüş olduğu da daha önce saptanmıştır.

Fakir BAYKURT Savunmasında : Genel Öğretmen Boykotunu TÖS'ün ilân ettiğini, başka meslek kuruluşlarının da bu karara katıldıklarını, birçok yerlerde Milliyetçi öğretmen derneklerinin de karar alıp bu eyleme girdiklerini, sadece TÖS'ün suçlandığını, Milletvekilleri, Teknik personel, Üniversite asistanları, doktorlar, Yüksek Yargıçlar ve adliyecilerin de yürüyüş yapıp işe gitmediklerini, valilerin kaymakamların boykot komiteleri kurduklarını, sadece TÖS'ün suçlandığını, öğretmen boykotunun anarşiye yolaçan olaylardan bulunmadığını, hiçbir yerde suç işlenmediğini, Türkiyede ilk boykotu 25 Mayıs 1968 günü ilahiyet Fakültesi öğrencilerinin başlattıklarını beyan etmiştir.

İddianamede suç tarihleri 1969-1971 yılı olarak belirtilmiştir. Buna rağmen önceki yıllara ait Genel öğretmen boykotu ve büyük eğitim yürüyüşü suç delili olarak gösterilmiştir. Sıkıyönetim ilânına sebep teşkil eden olaylardan bulunmadığı gibi, 141. Madde'nin kapsamında girmediğinden suç delili olarak kabulü de mümkün değildir.

İddianameye alınmayan Esas hakkında Mütalâa (Sh.26) da Askeri Savcı tarafından belirtilen "Hepimiz bir örgüt halinde toplandığımız gün hükümetin ve hempalarının karşısına dindik çıkabileceğiz. Onların idam hükmünü biz vereceğiz. Bu savaş bizim 2 nci kurtuluş savaşımız olacaktır" iddiası üzerine Fakir Baykurt Savunmasında : Bu sözün kendisine ait olmadığını beyan etmiştir. Ayrıca bu sözleri Nerede ne zaman, kime söylendiğinin belirtilmediğini, herhangi bir kaynakta gösterilmediğini, bu kaynağın Fakir Baykurt'un faaliyetleri adına taşıyan imzasız ve tarihsiz 12 sayfalık bir rapor olduğunu, topkâ Tarsus Fikir Kulübünü denetlediği gibi viddi olmadığını belirtmiştir.

Esas mütalâaya alınan bu sözlerin nerede kimlere söylendiği hususunda dosyalarda herhangi bir belge ve tenik ifadesine rastlanmadığından delil olarak gösterilmesi uygun bulunmamıştır. (D.1-B. Sh.32)

As.Mah.Esas No :1972/3

As.Mah.Karar No :1972/144

-445-

İddianemeye alınan Av.Mehmet Gümüşcünün Fakir Baykurt'a Kayseri'den yazdığı şikayet mektubu hakkında Fakir BAYKURT Savunmasında : "Mektubun 2 ayrı baskı halinde çoğaltılarak yurdun her yerinde dağıtılmaya başlandığını, Kendi mektubunun iddianame ve Esas hakkında mütalâaya alınmadığını, Mehmet Gümüşcü'ye kâvap verdiğini, Atatürk'e karşı takınılan her düşmanca tavrın bizi de enazından sizler kadar karşısında bulacağını yazdığını beyanetmiştir. (Dos.10. Sh.5)

Mehmet GÜMÜŞCÜ Mektubunda Kayseri TÖS Şubesi ile ilgili bir takım olayları intikal ettirmiş, Fakir BAYKURT'a şikayette bulunmuştur. Kayseri TÖS Şubesine kayıtlı herhangi bir kişinin bu davanın sanıklarından olmadığı gibi kayıtlı olmayan bir sanığın da bu davada bulunmadığı anlaşıldığından iddiaların sağlam delillere dayanmadığı soyud bir takım suçlamalar olduğu sonucuna varılmıştır. Şikayetçi itham ettiği kişilerden Cabir ÇELİK'i bildirmiş se de; burada başkalarından duyduğunu, görgüye dayanmadığını söylemiştir. Cabir ÇELİK'te bu davanın sanıklarından olmadığından yazdığı mektubun suç delili olarak kabulü mümkün değildir. (Dos.16. Sh.148-149 İstina-be ifadesi)

Mehmet GÜMÜŞCÜ'nün bildirisi (T.M.Ö.K.) Genel Başkanlığının yazılarında yer almıştır. (Dos.10. Sh.5)

Fakir Baykurt Savunmasında: Feodalizmin ağalık düzeni olduğunu, elbeğ yıkılacağını, yıkılmasının geç bile kaldığını, Türkiyede ve bütün dünyada sosyal sınıfların yaşadığını, çağdaş birer ekonomik ve sosyal olgu olarak bulduklarını, kendisinin ya da herhangi bir kişinin sözleri olmadığını, tarihsel gelişimin doğurduğu ve bilimin saptadığı bir gerçek olduğunu,

"Bu güne kadar sır gibi sakladığı bu bilinci halkımıza kazandırdığımız gün dünyanın dönüşü değişecektir" dediğini, burada söz konusu olan bilincin yazıda belirtildiği gibi geniş anlamda politik bilinç olduğunu, aslında dünyanın dönüşünün değişmeyeceğini, bunun edebi bir anlatım olduğunu, haksızlıkların duracağını, yoksulluk ve cahilliğin biteceğini, horlanma, sömürülme, insan yerine konulmanın kalkacağını, bunların değişeceğini, Askeri Savcının "Bugüne kadar Sır gibi sakladığı" diye geçen sözleri "Bugüne kadar sır gibi sakladığımız" biçimine soktuğunu, "İşsizler, işçiler ve köylüler ulusumuzun büyük çoğunluğudur. Bunlardan yana olmak demokratik bir ülkede suç mudur" dediğini, bunlardan yana olmak, azınlığa düşman olmak, onu ortadan kaldırmak anlamına gelmeyeceğini, yazı ve sözlerin hiç bir yerinde bulunmadığını, düşüncelerinin açıklanmasının her zaman propoganda ve kandırmaca sayılmıyacağını, düşüncelerin çeşitli araçlarla açıklanmasının anayasaya göre serbest olduğunu, proleterya diktatoryası ve komünizm sözlerinin sosyalizm sözüyle eş anlama alındığını, bütün dünyanın sosyalist olacağını Başbakan ERİM tarafından Türkiyeye çağrılması düşünülen Prof. MAURİCE DUVARGER'in "Siyasi Rejimler" adlı kitabının 148 nci sayfasında ve "Politikaya Giriş" adlı kitabının 254-255 sayfalarında da söylediğini, KAYSERİ konuşmasında Banka soygunları, adam kaçırma konuları olmadığını,

O tarihte Cumhurbaşkanlığında "Öğrenciler Haklıdır"dediğini, Reform konusunda da öğrencilere hak verdiğini, 13.3.1971 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde "İktidar Felsefesi"adı altında Sadi KOÇAŞ'ında benzer bir yazı yazdığını, Keza Nihat ERİM'in mecliste konuştuğunu, "Genç kuşağın patlamasıdır"dediğini, TÖS örgütünün gizli değil açık olduğunu, Yasalara uygun kurulduğunu, o şekilde yönetildiğini, gizli örgüt kurmayı aklından geçirmedeğini, aksi olsa dahi tanımadığı kişilerle değil tanıdığı arkadaşları ile işbirliği yapmayı düşünmediğini, İSRAİL Konsolosunun kaçırılması olayına adı karışan subaylardan dolayı Genelkurmay Başkanının suçlanamayacağını, bu davranışın bütün orduya yüklenemeyeceğini, anarşistlere yataklık edenlerin kendilerinden bir emir ve direktif olmadıklarını, ikrar, belge, tamık ifadesi olmadığını beyanetmiştir.

Fakir BAYKURT'un 7-9 Temmuz 1969 günlerinde Kayseri'de TÖS olağan Genel kurul toplantısında yaptığı konuşmada "Bağımsızlıkçı, Demokratik ve uyandırılmış halkın özgür kararına dayanan sosyalizme açık olan Anayasamıza kızenlar" demek suretiyle açıkça belirttiği sosyalizmin demokratik sosyalizm olduğu anlaşılmıştır. Demokratik sosyalizmde ihtilâl ,Cebir, şiddet sözkonusu değildir. İktidara meşru yollardan halkın seçimi ile gidilir. Burjuva ve işçi sınıflarının bir arada hürriyet ve sosyal güvenlik içinde eşit ve adaletli bir düzende bulunmaları istenir. Halkın oyuna siyasi özgürlüğüne, fikir ve vicdan hürriyetine dokunulmaz. Anayasa komünizme karşıdır. Demokratik Sosyalizme karşı değildir. Bu nedenle konuşmada suç unsurlarına rastlanmamıştır.

Fakir BAYKURT'un KAYSERİ konuşmasının tamamının değerlendirilip hükme esas alınması gerekirken, bazı bölümlerin bütünden tecrit edilerek alınması, yanlış mana verilerek yorumlanması uygun görülmemiştir. Sosyalist, sosyalizm sözcüğü geçen yerlerde mutlaka komünizm vardır. Bu sözcükler kasten kullanılmıştır. Demek suretiyle istisna kabul etmemek, delillere dayanmamak doğru değildir. Konuşmanın tarihi itibarıyla de Sıkıyönetim ilânına sebep olaylardan bulunmadığı, basın kanunu hükümlerine göre zaman aşımına uğradığından soruşturma konusu yapılamıyacağı anlaşılmakla hükme esas alınması uygun görülmemiştir.

Aynı konuşmada gençlik hareketleri üzerinde durulmuş, tutuklanmış belli kişilerden bahsedilmişse de bu kişilerin yasaca suç teşkil eden eylemlerini övmediğinden T.C.K.nn 312 nci maddesine uygun kanunun cürüm saydığı fiilleri övme suçunu işlediği sonucuna varılmamıştır.

25 Mart 1969 tarihini taşıyan TÖS Devrimci Dayanışma bildirisinden dolayı hiçkimse hakkında Kovuşturma açılmamıştır. Basın Kanunu 6 aylık dava süresinin bu bildiri hakkında da yürürlükte olduğu açıktır. Aynı zamanda bu bildiriye genel merkeze karşı olan bir grup hazırlamıştır. Sanıklar aleyhinde suç delili olarak gösterilmesi doğru değildir.

Haşim KANAR ve arkadaşlarının verdiği 8 Ağustos 1970 tarihli Muhtıradan hernekadar TÖS Genel Merkezinin MDD Stratejisini benimsemiş ileri sürülmekte isede; bu iddia tamamen muhtırayı hazırlayanların kişisel görüşleri olarak değerlendirilmesi icabeder.

Esasen Dinlenen Tanıklarda bu iddianın soyut ve subjektif görüşlerden ibaret olduğunu açıkça belirtmişlerdir. Tanıklardan Ali DOĞAN Haşim KANAR, Nimet KANAR, Hüseyin YILMAZ, Feyzullah ERTUĞRUL mektubu Genel Başkana gönderdikten sonra Genel Başkanın mektupta imzaları bulunan kişilerle toplantı düzenlediğini, mektupta belirtilen kuşku- ların olmadığını açıkça ifade ettiğini, TÖS'ün MDD'le, Dev-Gençle, diğer güçlerle hiçbir ilişkisinin olmadığını söylediğini, ikna olup ayrıl- dıklarını beyan etmişlerdir.

Fakir BAYKURT Aleyhine iddianamede delil olarak gösterilen Ağrı Öğretmen Okulu öğrencileri öğretmen Yusuf Çelikkemir, Nuri Ay- valı, Hasan Hamamcıoğlu, Niyazi Aslan, Ali Dündar, Kemal Kırılgaç, Almanya'dan Ali Çakır, İbrahim Oflaz, Ferhat Aslantaş, Nazmi Yalçın, İlker Aşıkoglu, Süleyman Yorulmaz ve Yusuf Memişoğlu'nun yazdıkları mektuplarda suç unsurlarına rastlanmamıştır. Delil olarak gösterilmesi ve hükme esas alınması uygun görülmemiştir. Mektup yazan bu kişilerin çağınluğu yazdıkları mektuplar nedeniyle sanık olarak bu dava içinde yer almışlarsa da Beraetlerine karar verilmiştir. Onlar hakkında delil sayılmayan mektuplar Fakir BAYKURT'a yazılmaları nedeni ile delil olarak kabulü hukuken mümkün değildir. (İd.Sh.50-51-52)

TÖS Ankara Şubesinin Haber Bülteni Ne Tös Örgütü ne de Fakir Baykurt aleyhinde delil olarak gösterilemez. Yazıda T.C.K.nun 141 ve 142 nci maddelerini ilgilendiren suç unsurları da bulunmadığından hükme esas alınması doğru görülmemiştir. (İd.Sh.53)

Fakir Baykurt'un 10.2.1971 tarihinde el yazısı ile tutmuş ol- duğu notlar demek suretiyle aleyhine delil olarak gösterilmişse de, bu notların kendisine ait olmadığı duruşma safhasında expertis in- celemesi ile tespit edilmiştir. Buna rağmen esas Mütalâada tekrar sanık aleyhine delil olarak gösterilmesi uygun değildir. (İd.Sh.53)

Genel Merkez sanıklarının ve Fakir BAYKURT'un kimleri sol yayın verip okuttukları, hangi öğrenciye bildiri ve afiş verip dağıttıklarına dair delillerin neler olduğu açıklıkla ortaya konmadığı anlaşıldığından delil olarak kabulü mümkün görülmemiştir.

Fakir Baykurt'un Mihriş Belli, Hikmet Kıvılcımlı ve Doğu Perin- çek'le irtibatı (İd.Sh.47) belirtilmişse de, Fakir Baykurt ifadele- rinde bu şahıslarla konuşmadığını, mektuplaşmadığını, TÖS Genel Mer- kezi adına konferans vermediğini beyan etmiştir. İfadesinin aksine dava dosyalarında bunlarla irtibatına dair herhangi bir delile rast- lanmadığından aleyhe delil olarak hükme esas alınması doğru bulun- mamıştır.

Fakir Baykurt'un Yeni Kitap yasakları ve Bir Sessizlik ile ger- çekçi olacağız başlıklı yazıları iddianameye alınmışsa da, (İd.S.49) suç unsurlarına rastlanmadığından delil olarak kabulü uygun bulun- mamıştır.

Samsun TÖS Şubesi olayları ile ilgili İsmail Sefa Güner'in Genel Başkanlığa verdiği raporu suç unsurları taşımadığından delil olarak hükme esas alınması doğru bulunmamıştır.

Devrimci eğitim Şûrasının çalışmalarına hakkında daha önce dava açılmış, karara varılmış ve kesinleşmiştir. Bu dava münasebeti ile

Prof.Sahir Erman,Prof.Dok.Orhan Aldıkaçtı ve Prof.Dk.Reşat Tezel tarafından düzenlenen 23.6.1970 tarihli 6 sayfalık bilirkişi raporunda : (D. 19 Sh: 464)

1- Şûra görüşmelerinde sık sık politika yapılmış, sosyal ve ekonomik konulara değinilmiş, Türkiyede Sosyal sınıflar arasında eşitsizlik bulunduğu, Türk köylüsünün yarı feodal hayat sürdüğü ve emperyalist ve kapitalist baskıların ekonomimizi sömürdüğü iddialarına yer verilmiştir.

2- Eğitimde öngörülen devrim sol eğilimli bir gelişme olarak nitelendirilmekte ve bu eğilim her vesilede kendini göstermektedir.

3- Emperyalist ve kapitalist dış baskıların etkisinde olmakla töhmetlendirilen politik idaremizin bu nitelikte bir eğitim devrimini başaramıyacağı ileri sürülerek hatta bazı görüşme sıralarında değiştirilmesi için kanun dairesinde mücadeleye davet dahi yapılmaktadır.

4- Ancak bütün bu özelliklerine rağmen heyetimiz Devrimci Eğitim Şûrası çalışmalarını onu tertipleyen TÖS Yöneticilerini aykırılık etmekle suçlandırıldıkları 624 sayılı D.D.S.K.nu 14 maddesinin kastedtiği manada siyasi faaliyet mahiyetinde kabul edememiştir. Çünkü Eğitim proplemi çok yönlü olan, ve tahsisen memleketin politika sosyal çatısı ve ekonomik yapısı ile sıkı sıkıya bağlı bulunan genel nitelikte bir konudur. Eğitim çalışmalarının bu yönlerin hepsine değinilmek zorunluluğundadır. Bu itibarla böyle durumlarda değinilmiş olunmasını tabii karşılamak gerekir. denilmiştir. Bu dava nedeni ile aynı kitabın, sanıklar aleyhinde hükme esas alınması uygun bulunmamıştır.

Fakir BAYKURT'un İLERİ Dergisinde yayınlanan yazısı cezaların şahsiliği prensibi uyarınca yalnız kendisini ilgilendireceği, örgütü ve diğer sanıkları ilgilendirmeyeceği gibi tarihler itibariyle de Basın Kanunu hükümlerine göre soruşturma konusu yapılamıyacağı, yazı iddianameye de alınmadığından sorgunun da yapılmadığı anlaşılmalı T.C.K.nunun 141 nci maddesi unsurunu teşkil etmeyen yazının sanık aleyhine hükme esas alınması yasaya uygun görülmemiştir.

TÖS'ün suç teşkil eden bir afişine dava dosyalarında rastlanmadığı gibi TÖS Şubelerinde Marksist-Leninist eğitim yapılması hususunda Genel Merkez tarafından verilmiş bir emir ve talimata da rastlanmamıştır.

TÖS Şubelerinde yapılan öğretmenler arasındaki toplantıların gizli toplantı olarak değerlendirilmesi de doğru değildir. Dinlenen Tanıklar içerde neler konuşulduğunu bilmediklerinden soyud iddialarda bulunmuşlardır.

Kırakkale TÖS Şubesinde yapılan eğitimden Genel Merkezin Haberdar olmadığı da dinlenen Tanık Beyanları ve Muhbir Tanık Turhan Doğan'ın duruşmadaki ifadesiyle anlaşıldığından bu hususların sanıklar aleyhine tecziyelerine esas alınması uygun görülmemiştir.

Sanık Mümin DOĞRU tarafından Fakir BAYKURT'a yazılan mektupta suç unsurlarına rastlanmamıştır.

Öğretmen camiasının bir kısmı TÖS'ün sevk ve idaresine hakim olan Fakir BAYKURT'un ideolojisinin tesiri altındadır. (İd.Sh.46) belirtilmişse de; bu hususta delillerin neherden ibaret olduğu gösterilmemiştir. Bu hususların sanıklar aleyhinde kabulü uygun görülmemiştir.

Esas Hakkında Mütalaânın 27 nci sayfasında : "Bugün yöneticilerinin ideolojisi nazarı itibara alınacak olursa TÖS'ün bünyesinde barındırdığı öğretmen kitlesini Lenin ve Mao'nun emrettiği çizgiye getirmek maksadını güttüğü anlaşılabilir" denilmektedir. TÖS'ün maksadı tüzüğünde yazılıdır. Çalışmaları ve tüzüğü ortada iken yöneticilerinin ideolojisinden suçlu olduklarını çıkarmak doğru değildir.

Ceza hukukunda yorum ve ihtimallerin yeri yoktur.

Herdernek ve sendikanın kendi tüzüğü doğrultusunda çalışma yapması nasıl normal ve yasal bir tutumse aynı hususlar TÖS içinde geçerlidir. Bu çalışmalar TÖS için illegal bir eylem sayılamaz. Köylerde çalışan öğretmenlerle temas kurup işbirliği yapmaları, eğitim çalışmaları, konferanslar ve benzeri eylemler TÖS için Marksist-Leninist illegal örgüt kurmanın delilleri kabul edilemez. Bir kuruluşun çalışmaları değerlendirilirken bu çalışmalar bir bütün olarak ele alınmalıdır. Çalışmalardan bir kısmının bütün/ayıklanması doğru değildir. Bir kaç bildiriden bazı gazete yazılarından veya bir iki konuşmadan kitaplardan istenilen yoruma elverişli olacak şekilde bazı bölümlerin aktarılması doğru değildir.

TÖS gazetesinde Atatürk ile ilgili yazıların yayınlanmadığı iddiasına örnek olarak Fakir BAYKURT'un Atatürk'e yönelen eleştiriler Başlıklı Yazısı. (15.11.1970 Günlü TÖS gazetesi), Yeni Bir başlangıca doğru başlıklı yazısı (1.12.1970 Günlü Tös gazetesi 7, Köy enstitüleri ve içtenlik yazısı (Dos.10.Zarf 2) yazılarında Atatürk'ün gösterdiği yolda ve yönde Anayasa ve Atatürk ilkelerinden yana çalışmalardan bahsedildiği anlaşılmalıdır. Ayrıca 15.11.1970 tarihli TÖS gazetesinin 3 ncü sayfasında tamamen Atatürke ayrılmıştır.

Fikret SOYSAL'ın sanık olarak verdiği ifadede: Fakir Baykurt'u tanımadığı, görgüye dayanan bir beyan da olmadığı halde sadece kanaatlerini açıkladığı, ayrıca Nuri Ayvalı'nın da bu davada sanık olarak verdiği ifadede Genel Merkezi suçlar tarzda konuşması, daha sonra duruşmadaki ifadelerinde eski beyanlarının doğru olmadığını belirtmesi suçluluktan kurtulmak gayesi ile hareket ettiği kanaati uyardığından beyanlarının tarafsız sanık niteliğinde bulunmadığı anlaşılmalıdır. Bu hususların gerekçede Fakir Baykurt aleyhine delil olarak gösterilmesi uygun bulunmamıştır.

Lise öğrencileri ile Genel Merkez Sanıkları arasında irtibata delil olarak hiçbir tanık ifadesi, mektuplar ve yazılı belgeler gösterilmemiştir. Bu hususların sanıklar aleyhine delil olarak kabulü mümkün değildir.

Sanığın kişisel sorumluluğunun diğer sanıklarda teşmil edilmesi hukuken mümkün değildir. Örgütte birlikte çalışmaları irtibatları için yeter delil sayılamaz. Hangi suç teşkil eden kararı birlikte almışlardır. Hangi konuşmaları, mektupları aynı amaç için birleştiklerini göstermektedir. Açıklığa kavuşmamıştır.

Bu güzel savaş sözcüğünü Mihri BELLİ kitabında kullandığı için başkasının kullanamayacağı, aksi halde aynı manaya geleceği belirtilerek Fakir BAYKURT'un suçlu olduğu gerekçede gösterilmiş ise de, ne maksatla kullandığı sorulmadığı, gibi onun gibi düşündüğünün nasıl anlaşıldığı da açıklığa kavuşmuş değildir. Delil olarak gösterilmesi hukuken uygun bulunmamıştır.

TÖS Genel Merkezince Çıkarılan;

Öğretmenin uyandırma görevi, Sendika ve Grev, Türk Halkının beslenme sorunu, Toprak ve Tarım sorunu, ilâç sömürücülüğü, Ulusal Gelir Dağılımı, Doğum Kontrolü, Konut Sorunu, Ortak Pazar, Kredi Yağması, Sağlık sorunu, Montaj sorunu ve diğerleri gibi küçük el kitapçıkları Genel Merkez Sanıkları aleyhinde suç delili olarak gösterilmiş ise de, T.C.K.nun 141 ve 142 nci maddelerine uygun suç niteliğinde değerlendirilmesi doğru bulunmamıştır.

1968 yılında yapılan DEŞ toplantısı, (FİSE) ile yazışma yapılması, yayın gönderilmesi, öldürülen gençlerin cenazesine iştirak edilmesi, Polonya büyükelçiliği tercümanının Fakir Baykurt'un evini ziyareti suç sayılmışsa da, bu hususlarda/emp^{er}yalizme karşı olma sözün-
ründe T.C.K.nunun 141 ve 142 nci maddelerine uygun suç unsurlarına rastlanmamıştır.

Cezaların şahsiliği prensibine aykırı olarak sanıklardan birinin yaptığını diğerleri içinde delil kabul etmenin ceza hukukunda yeri yoktur. Aksi hal örgütte bulunan her kişinin işlediği suçtan, örgütü ve diğer üyeleri sorumlu tutmak gibi genel bir yargıya götürür. Örgüt adına çalışsa dahi bir kimse faaliyetlerinden, konuşmalarından, mektuplarından önce, kişisel olarak sorumludur. BÜTÜN davanın sanıklarının değil, sanık olmayan örgütün diğer üyelerini de sorumluluk altında bulundurur. Örnek olarak Fakir Baykurt'a yazılan veya Fakir Baykurt tarafından bir kimseye yazılan mektupun suç teşkil etse dahi bu davanın sanıklarından O.Korkut Akol veya Dursun AKÇAM aleyhinde delil olarak kabulü mümkün değildir. TÖS Yasal bir örgüt olduğundan seçimler yoluyla en fazla oy alan sanıklar Genel Merkeze Üye seçilmiştir. Genel Merkez Sanıkları kendiliklerinden biraraya gelmiş kişiler değildirler. Örgütü illegal hale getirip sevk ve idare ettiklerine dair aleyhlerinde yeter delil bulunmadığından Fakir BAYKURT'un müsnet suçu delil yetersizliği nedeniyle teşekkül etmediğinden BERAETİNE karar verilmesi icabederken TÖS Örgütünü illegal hale getirip sevk ve idare ettiğinden T.C.K.nunun 141/1 maddesi uyarınca tecziyesine karar verilmesi yasaya uygun görülmediğinden Çoğunluk kararına uyulmamıştır.

DURKUN AKÇAM :

TÖS Genel Başkan Yardımcısı olarak iddianamede ve Esas Hakkında Mütalâada Fakir BAYKURT'un suçuna iştirak ederek TÖS'ü illegal hale getirip sevk ve idare ettiği belirtilmiştir.

Dursun AKÇAM Savunmasında: 20 Kişilik yönetim kurulunda her zaman birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızdan habersiz gizli olarak çalıştığımızı gösterecek tek delil, tek beyan ileri sürülmemiştir.

As.Mah.Esas No :1972/3 -451-
As.Mah.Karar No :1972/144

Davada TÖS'ü öğretmen sayısı 68 dir.Her meslekten sanık vardır.TÖS'ün 535 Şubesi vardır.Sadece İstanbul'un Dört bin üyesi bulunmaktadır.Buradan bir tek sanık yoktur.Çalışmalarımız açıktır.İddia makamının bizi itham ettiği yazılı belgelerin çoğunu isteği üzerine kendisine biz verdik.Haftada 30 saat ders veren ben çoğu günler fırsat bulup sendikaya uğrayamazdım.TÖS'un yasa dışı tutumu ya da ideolojik bir eylemi olsaydı 7 yıldan bu yana çalışmasına izin verilmezdi.Faaliyetten men edilir,kapatılırdı.Sorumluları hakkında koğuşturma açılırdı,bunların hiçbiri yapılmamıştır.Bugün bir kısmı uygulanma alanına konmuş,okullarda çok kitap yerine tek kitap,sınıfta kalma yerine dersten kalma,ilk öğretimde yoksul çocuklara parasız kitap verme,özel dersanelerin kaldırılması gibi konuları TOS savunmuştur.öğretmenler sadece çocukları eğitmekle kalmaz,toplum ve yurt sorunlarına uygun ülküleri onlara benimsemek ister.Sürekli çalışma programı ve sendikeli eğitim planı bu şekilde düzenlenmiştir.Öğretmen,Atatürk'ün ekonomik bağımsızlığı ilkesinden sözecektir.Doğruları açıklayınca çıkar çevrelerinin rahatı bozulacak,bu öğretmen politika yapıyor,bu öğretmen komünisttir diyerek ona iftira edeceklerdir.İkinci Devrimci Eğitim Şurası bildiri hazırlık müsvettelerinden bu konuda bol örnekler verilmek istenmiştir.Oysa bu müsvetteler değil TÖS'ün görüşü,TÖS dışında görev almış komisyon üyelerinin bile ortak görüşü haline gelmemiştir.Benim/âdımın geçtiği devrim için eğitim taslağı kendileri bu davada sanık olmayan iki kişi tarafından ayrı bölümler halinde kaleme alınmıştı.Konu ile ilgili askeri seveçlikte yapılan soruşturmada bunu adı geçen kişilerin kendileride ifade etmişlerdir.Bizler hazırlanan bu metni daha okumamıştık.Önce komisyon üyeleri redaksiyon yaparak bildiriye ortak görüş haline getireceklerdi.Sonrada TÖS'ün sorumluluk kurulunun denetiminden geçtikten sonra yeniden basılarak Şura genel kuruluna sunulacaktı.Genel kurulda bildiri tartışılacak eklemeler çıkarmalar yapılacaktı.Genel kurulun oyundan geçtikten sonra TÖS'ün görüşü olacaktı.Şuranın yapılmasından vazgeçildi.TÖS'ü ve bildiri üstünde adı olan kişileri hukuki yönden bağleyıcı bir yanı yoktu.Bu bildiriler yayınlanmamış ve hiç bir yere dağıtılmamıştır.TÖS gazetesindeki yazıları beyanları sanığın kastını tam olarak açıkladığı iddia edilirken hangi yazım,hangi beyanım ile bu kastın açıklanmış olduğu gösterilmemiştir.Dev-Genç ile TÖS arasındaki ilişki ve irtibatı kurduğum iddiasıda gerçeğe aykırıdır.Hangi ilişkiyi nerede ,ne zaman kurmuşam,bu konuda tek belge,tek beyan ileri sürülmemiştir.Yasaların suç saydığı açık yada kapalı bir ilişkinin ne benim nede TÖS genel merkezinin yasal,demokratik faaliyetlerinin içinde sözü edilemez.Dev-Genç'e yardım yapıldığı iddiasıda hangi yardım nerede ne zaman ne suretle yapılmıştır.Belirtilmemiştir.Bu konularda delil gösterilmemiştir.TÖS Genel Merkezinin bütün kayıtları karar defteri,faturası,makbuzu iddia makamınca olsun,Kolluk kuvvetlerince olsun teker teker elden geçirilmiştir.TÖS Gazetesi dört yıldan beri sürekli yayınlanan bir meslek gazetesi idi.Her zaman idarenin,sağcılarının gözetimi altında idi.Taşra ile Merkez arasındaki irtibatın benim tarafımdan kurulduğu iddiası da mesnetsiz bir iddiadır.TÖS Genel Merkezi ile TÖS Şubeleri arasında normal ilişkiler vardır.Kimlerle

tuplarım,yazılarım,kitaplarım,notlarım bir bir gözden geçirilmişti. TÖS Genel Merkezi de emniyet görevlileri tarafından bir kaç kez arandı.Tek delil tek belge bulunmadı.Tutuklandıktan sonra MIT tarafından yine bir belge ve delil ortaya konmadı.Duruşmalar sırasında hiçbir sanığın ifadesinde hiçbir belgenin ve dosyanın içinde adım geçmedi.Mitingler diye çoğul ifade kullanılmış,yalnız Alaçam mitinginden söz edilmiştir.Hiçbir Miting düzenlemedim.Hiçbir miting tertip ve tanzimciliğini yapmadım.

Alaçam Mitingi 4.4.1971 tarihinde Alaçam'da yapılmıştır.Bu miting'te yaptığım ileri sürülen konuşma kimler tarafından nasıl saptandığı belli olmayan ve bir montajdan ibarettir.İddianameye ve Esas Mütalâaya aktarılan cümleler bana ait değildir.Bu miting kanunsuz miting değildir.Kaymakamlıktan izin alınmıştır.Mitingi ben düzenlemedim.Tütün mitingi değildi.Öğretmenlerin düzenlediği bir miting idi.3 Nisan 1971 günü saat 09.00-10.00 sıralarında Alaçam TÖS Şubesinden öğretmenler,TÖS Genel Merkezine telefon ederek 4 Nisan 1971 günü miting yapacaklarını,haksız yere haklarında kovuşturma açılan ve mağdur edilen öğretmenlere yapılan işlemlerin pretesto edeceklerini bildirdiler.Genel Merkez Olarak bu işe razı olmadık.Daha önce yapılan Tütün mitinginde olaylar çıkmış olduğunu, ortam içinde öğretmenlerin miting yapmalarının sakıncalı olacağını,kendilerine bildirdik.Telgraf çekerek miting ilerdeki bir tarihe ertelenmesini istedik.Genel Merkeze telefon ettiler.Mitingin bütün hazırlıklarını yaptıklarını,kanuni formaliteleri tamamladıklarını,çevreye,kasaba halkına duyuru yaptıklarını,waten büyük iddiası olmayan sakin bir miting yapacaklarını,mitingden vazgeçmiyeceklerini bildirdiler.Bunun üzerine muhtemel bir olayı önlemek,mitingin öğretmenlere yaraşır bir hava içinde geçmesini sağlamak amacıyla yürütme kurulumuzun kararına uyarak o akşam eve bile haber vermeden hareket ettim.Bu mitingin Dev-Genç,Samsun 27-Mayıs Fikir Kulübü ile ortaklaşa düzenlendiği iddiası da gerçek dışı bir iddiadır.Öğretmen mitingi idi. Alaçam Kaymakamlığının EK'teki yazısında bu mitingin adının Köylü-öğretmen dayanışması olduğu yazılırken iddianamede Kat-Üs Alaçam-Karadeniz Tütün yöneticileri tarafından düzenlendiği yazılmaktadır.İddia konusu mitingte istek üzerine bir konuşma yaptım.Konuşmam yazılı değildi.Türk devrimlerini,Anayasal Düzenin demokrasiyi savundum.Askeri Savcı da iddianamesinde(Sh.29) Türkiyede vurgun vardır,soygun vardır.demektedir.Görülüyorki yurt gerçeklerini herkes söylemektedir.Emekçi halk proleterya demek değildir.Konuşmamızda yıkıcılık yok,papçılık vardır.

13 Mart 1971 günü yaptığım iddia edilen konuşma :Bu formu TÖS Genel Merkezi düzenlenmiştir.Ankara Öğretmenleri düzenlemiştir.Sendikalı ve sendikasız tüm öğretmenlerin katıldığı bir toplantı idi.Burada yaptığım konuşmada 12 Mart muhtırasının önemini anlatmaya çalıştım.Bu konuşmam tahrif edilerek,montaj yapılarak hazırlanmıştır.İddianameye,Esas Hakkında mütalâaya alınmıştır.Sömürü önlen-sin eğitim millileştirilsin,halk çocuklarına Anayasamızda yeri olan eğitimde fırsat eşitliği sağlansın,halkın bilinçlenmesini engelleyen Anti demokratik kanunlar kaldırılınsin demişimdir.Her ifademim içinde

As.Mah.Esas No :1972/3 -453-
As.Mah.Karar No :1972/144

Milli sözü geçmektedir.Nasıl olursa Proleterya iktidarı gibi milliyet tanımayan bir hareketin yanlısı olarak suçlanırım.Diğer bildirilerde olduğu gibi bu bildiriden alınan cümlelerde yine metnin tümünün konusu ve amacı dışında yorumlanmak istenmiştir."Güçleri yetmiyecektir adlı bildiride"öğretmenlere yapılan saldırılar protesto edilmiş,sorumlular uyarılmak istenmiştir."Mineraye kılıf adlı bildiri"de Milli eğitim Bakanının topluyacağı 8 nci Milli eğitim şûrası eleştirilmiş,saldırılar karşısında Bakanın ilgisizliğinden yakınılmıştır."Skandal Başlıklı"bildiri de Personel kanunu ve kadro kanunu ile öğretmenlerin uğradıkları haksızlıklar anlatılmış,bu haksızlıkların düzeltilmesi istenmiştir.

24 Ay Tös Yürütme kurulunda çalıştığım halde bildirimlerden alınan kısımlar yalnız 1970 yılının birbirine yakın 3 ayı içinde geçen olaylar ile ilgili yayınlanmış pasajlardır.Bu tarihlerde öğretmenlere yapılan kaba ve toplu saldırılar yoğunlaşmıştır.1 Eylül 1970 tarihinde Yozgat Olayları anlatılmıştır.Bir günde 9 öğretmene saldırılmıştır.Bunu kınadık.Milli Güvenlik Kurulunun Genel Sekreterine başvurarak Hükümeti uyarmalarını istedik.Milli Eğitim Bakanına bir muhtura vererek bu olaylar karşısında seyirci kalanmasını kınadık.Sayın Faruk Gürler'i ziyaret ederek hükümetin bu konuda uyarılmasına yardımcı olmasına rica ettik.Bir takım Kamu kuruluşlarına sorumluları uyarmaları için bu hususta toplantı çağrısında bulduk.24 Aylık görev süresi içinde sadece 1970 yılının 3 ayı içinde bu illegal faaliyetim olarak gösterilmiştir.

Milliyet Cumhuriyet gazeteleri Celâl Kargılı,Mucip Ataklı ve Diğer senatör ve millet vekilleri bu saldırıları kınamışlar,iktidarı suçlamışlardır.

Bu kuruluşlarla bir araya gelerek mesleğimiz ile ilgili sorunları onlara anlatmamızın suç teşkil eden bir yanı yoktur.

"Amerikan Emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır"adlı bildirinin yapılan toplantı sırasında yayımlandığı iddiası gerçeğe aykırıdır.İddiaya doğruluyacak hiçbir delil yoktur.Atilla SARP sözkonusu bildiriye kendisinin yazdığını,yayınladığını,bildiride adları olan kuruluşların adlarını da bildirinin altına etkisini artırmak amacıyla kendisinin eklediğini ifade etmiştir.Bildiride imzam yoktur.Sendikanın mührü,sorumlu başka bir kimseninde imzası yoktur.Ayrıca zaman aşımı nedeniyle dava usulsüz açılmıştır.Bildirinin tarihi 23.9.1970 dir.İddianamenin tebliğ tarihi ise 19.12.1971 dir.5860 sayılı Basın Kanunu 143 sayılı kanunla değişik 35 nci maddesi gereğince bildirinin takip şartı ortadan kalkmıştır.

Saniğin savunmasının aleyhinde dosyalarda herhangi bir delile rastlanmamıştır.Bu sebeble beyanları samimi bulunmuştur.Aleyhinde hiçbir tanık ifadesi olmadığı gibi,aramalarda hiçbir not,mektup,broşür,yasaklanmış kitap ve benzeri belge de bulunmamıştır.

Alaçam mitinginde yaptığı konuşmanın yazılı metni bulunmadığından ve aleyhinde tanık beyanları da olmadığından suç işleyip işlemediği anlaşılammıştır.Alaçam Kaymakamlığının saniğin ifadesini teyid eden yazıları savunmasına EK'lidir.

As.Mah.Esas No :1972/3

As.Mah.Karar No :1972/144 -454-

Lehine delil olarak kabulü icabederken nazara alınmamıştır.

"Gçleri yetmiyecektir", "Minayeye Kılıf" ve "Skandal" başlıklı bildirilerde suç unsurlarına rastlanmamıştır. Mitingi düzenliyen kişiler arasında sanığın ismi geçmemektedir. Olaylı geçen Tütün mitingi olmadığı, öğretmen mitingi olduğu Alaçam Kaymakamlığının yazıları ile anlaşılmıştır. (Sanığın savunmasının EKİ)

Sanığın bu davanın sanıkları ile mektuplaştığına veya başka türlü irtibat temin ettiğine dair ~~te~~ delil bulunmamıştır. Keza Dev-Genç TÖS arasındaki irtibatının nelerden ibaret olduğu açıklığa kavuşmuş değildir.

"Ameriken Emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır" adlı bildiri Atilla SARP'ın yazdığı, bildiri altında Dursun AKÇAM'ın imzası olmadığı gibi TÖS'ün mührü de olmadığı anlaşılmıştır.

İddianamede (Sh.45) TÖS'ün diğer kuruluşlarla müşterek bildiri yayınladığı, onları desteklediği belirtilmişse de, yalnız bir örnek verildiği, Fakir BAYKURT aleyhinde dava açıldığı, Çnun İzmir'de hastahane ameliyat olduğu ve bildiriden haberi olmadığı anlaşıldığından Başkan Yardımcısı Senik Dursun AKÇAM hakkında EK iddianame ile dava açıldığı, Bildiriye Dev-Genç adına Atilla SARP'ın yayınladığı, sorumlu şahsın o olduğu, Sohbet toplantısında bulunan yapı işleri Sendikası'ndan Süleyman Akkaya ve Osman Nuri Koçtürk'te duruşmadaki ifadelerinde bu hususun doğru olduğunu belirttiklerinden aleyhe delil olarak kabulü mümkün görülmemiştir. Aynı zamanda bildiri Basın kanunu hükümlerine göre zaman aşımına uğramıştır. Bu bildiri TÖS Devrek Şubesinde bulunmuş ise de, Dursun AKÇAM'ın gönderdiği tesbit edilemediği halde aleyhinde delil olarak kabul edilmiştir. Bildiride T.C.K.nunun 141 nci maddesinin unsurlarına da rastlanmamıştır.

2.Nci Devrimci Eğitim Şûrası için hazırlanan bildiriler Dursun AKÇAM'ın evinde bulunmadığı halde, gerekçede bu hususta aleyhine delil olarak gösterilmiştir. (Dos.1, Sh.255)

Diğer örgütlerle suç teşkil etmeyen belli konularda müşterek hareket etmek, bildiri yayınlamak, sohbet toplantısı yapmak, konuşup anlaşmak bütün hususlarda irade birliği içinde olup aynı amaca hizmet ettiklerine delil olarak alınamaz.

TÖS Genel Merkez Yönetim Kurulundan 3, Yürütme Kurulundan bir sanık iddianamede yer almıştır. 20 Kişilik yönetim kurulunun çoğunluğu ile Onur ve Denetleme Kurulu üyeleri sanık olarak gösterilmediği gibi tanık olarakta ifadelerine başvurulmamıştır. Örgüt adına dava açılıp bu örgütün kapatılması istendiği halde sanıkların kişisel sorumlulukları üzerinde durulmuş, mektupları, yazıları, konuşmaları kendileriyle diğer sanıklar ve örgüt adına delil sayılmıştır. Örgütün suç sayılan bir kararı ile buna iştirak eden üyelerin kimler oldukları, hangi amacı savundukları, kimlerin karşı oldukları açıklıkla ortaya konmamıştır. Hangi, sanık, kişisel sorumluluğu dışında örgüt adına alınmış suç teşkil eden bir karara imza atmış, onu yürütmeye kalkmış, belirtilmemiştir. Çoğunluğun suçsuz olduğu kabul edildiğine göre örgütün illegal hale nasıl getirildiği anlaşılamamıştır.

Devrimci Eğitim Şûrası için hazırlanmış bildirilerin yazarları belli olduğu halde sorumluları hakkında soruşturma yapılması gerekli görülmezken, TÖS'ün temel görüşleri haline gelmemiş, hiç bir yerde yayınlanmamış, iddianameye alınmamış üstelik 2.Devrimci Eğitim Şûrası toplanmamış, bu hususlar görüşülmemişken bildirilerin aleyhte delil olarak kabulü yasaya uygun görülmemiştir.

İddianamede sanığın TÖS gazetesinde çıkan yazıları kastını açığa çıkarmıştır. demek suretiyle genel bir ifade kullanılmışsa da, hangi yazıları olduğu, suç unsurları bulunup bulunmadığı belirtilmemiştir.

Sanığın Tös Örgütünü illegal hale getirip sevk ve idare ettiğine dair dava dosyalarında aleyhinde yeterli delil bulunmadığından münnet suçu delil yetersizliği nedeniyle teşekkül etmediğinden BERAETİNE karar verilmesi icabederken T.C.K.nunun 141/1 maddesi uyarınca tecziyesine karar verilmesi yasaya uygun görülmediğinden çoğunluk kararına uyulmamıştır.

OSMAN KORKUT AKOL :

TÖS Genel sekreteri ve TÖS Gazetesi Yazı işleri müdürü olan saanığın İbrahim isimli şahsa yazdığı mektubunun bir kısmı (İd.Sn. 55)'e alınmıştır. Bu sanığında Fakir BAYKURT'un suçuna iştirak ile TÖS örgütünü illegal hale getirmekten T.C.K.nunun 141/1 maddesi uyarınca tecziyesi istenmiştir.

Sanık ifadesinde: İbrahim isimli şahsa yazdığı mektupta geçen SAVAŞ kelimesini çıkartmış olduğu, daha sonra kapanan SAVAŞ isimli gazetesinden bahsetmekte olduğunu belirtmiştir.

Yazıda suç unsurlarına rastlanmamıştır.

TÖS Genel Başkanlığınca 1.1.1971 tarih ve 5 Sayılı toplantıda alınan karara iştirak etmiştir. TÖS'ün Temel görüşlerini yorumlamak ihtiyacı ile 17.7.1970 günlü toplantımızda alınan kararın devamı ile Atatürk ve Anayasa ilkelerinin içtenlikle benimsediğimizin teyidine karar verilmiştir.

Kararda suç teşkil eden bir hususa yer verilmemiştir. Bu toplantıda "Türkiye Halkları biçiminde ortaya atılan bir sloganın Reddi ile görüşlerimizin Türkiye halkı biçiminde saptanmasına,"

33 Üyemizin gönderdiği 20.11.1970 günlü mektuba karşılık, yürütme kurulu adına Genel Başkanlıkça yazılan cevabın onaylanmasına da ayrıca karar verilmiştir. Bu hususlar Sanıkların aleyhine değil, lehlerine delil olarak kabul edilmesi icabederken nazara alınmamıştır.

Sanık ifadesinde, TÖS'ün DİSK-TİP ve DEV-GENÇ'le irtibatı ve ilgisi olmadığını, 12 Mart'tan sonra Devrimci güç birliği başlıklı bildiriye müşterek hazırladıklarını beyan etmiştir. (Dos.1, Sh.171-173) TÖS Gazetesinde çıkan yazılardan sanık sorumlu tutulmuşsa da, kendi yazıları bulunmamıştır. Yazarlarında kimler olduğu açıkça belirtilmiştir. Basın kanununun zaman aşımı hükümlerine uygun olarak bu yazıların geçmiş tarihli olmaları sebebiyle inceleme olanağı bulunmadığından hükme esas alınması doğru görülmemiştir.

O.Korkut AKOL Köy birliklerinin kurulması hususunda çalışma yapması nedeni ile suçlanmışsa da, Köy birlikleri kurulması, köylüye politik bilinç vermek, öğretmen köylü işbirliği ve dayanışmasını sağlamak gayesiyle kurulduğundan bu hususta herhangi bir suç işlediğine dairde yeterli delil bulunmadığından aleyhinde delil olarak gösterilmesi hukuken uygun bulunmamıştır.

Sanığın TÖS örgütünü illegal hale getirip sevk ve idare ettiğine dair dava dosyalarında aleyhinde yeterli delil bulunmadığından, müsnet suçu delil yetersizliği nedeni ile subuta ermediğinden BERAEÏNE karar verilmesi icabederken T.C.K.nunun 141/1 maddesi uyarınca tecziyesine karar verilmesi yasaya uygun görülmediğinden çoğunluk kararına uyulmamıştır.

VELİ KASIMOĞLU :

Fakir BAYKURT hakkındaki iddiaların bu senik içinde tekrarlandığı, Gizli Örgütün sevk ve idarecisi olduğundan T.C.K.nunun 141/1 maddesi uyarınca tecziyesinin istendiği anlaşılmıştır.

Eylem olarak Samsun TÖS Şubesi oloğanüstü kongrede yaptığı konuşma gösterilmiştir.

Sanık ifadelerinde :TÖS'ün yürütme kurulu üyesi olduğunu, TÖS'ün yayınladığı bildirimlerin Başkan, Başkan Yardımcısı ve Genel Sekreterin imzaları ile çıkarıldığını, kendisinin bir rolü olmadığını, suçsuz olduğunu beyan etmiştir. (Dos.1.Sh.169)

Samsun kongresi nedeniyle dinlenen Tanıklardan Dursun BABAĞLU Samsun C.Savcısına verdiği ifadede; Veli Kasımoğlu'nun Dev-genci metettiğini, aşırı sol grupları övdüğünü, cemiyeti temelden değiştirecek şekilde konuştuğunu belirtmişse de, Sanığın açıkça neler söylediğini bildirmedeği gibi kanaatını açıkladığı anlaşılmıştır. (D.2.Sh.41)

T.C.K.nun 312 nci maddesine uygun kanunun suç saydığı bir fiili sanığın açıkça övdüğü de bu ifadeyle açıklığa kavuşmuş değildir.

Tanıklardan Mehmet EROL İfadesinde: Sanığın ideolojik konuşma yapmadığını, memleket sorunları karşısında diğer milli kuruluşlarla aynı görüş birliğine vardıklarında müşterek bildiri yayınlıyacaklarını, bu nedenle onlarla aynı görüşte olduklarını göstermeyeceğini, Dev-Gençle Disk ile müşterek görüşleri olduğunu, ancak onlarla birlik olduklarını göstermeyeceğini söylediğini beyan etmiştir. (D.16.Sh.173)

Tanık Ahmet DURSUN ifadesinde :Kongre divankatibi olduğunu, Gizli örgüt hakkında herhangi bir bilgisi olmadığını, kongrede geçen sözleri tutanakla tespit ettiğini, Hazırlık ifadesini Mide kanaması geçirip hastanede yatarken savcı tarafından alındığını, kendisinin tek tek soru sorulduğunu, sonradan cevapların bir metin haline getirildiğini, kendisinin ifade ettiği cümleler olmadığını, bu bakımdan doğru olmadığını, Veli KASIMOĞLU'nun kongrede TÖS'ün solda olduğunu söylediğini, ayrıca Çin'de yapılan ihtilâlin, Mao'nun yaptığı ihtilâlin daha evvel Sun-Yetsem tarafından yapılan alt yapı ihtilâlinde sonra yapıldığını, Sunyet Sen'in yaptığı ihtilâlin Atatürk'ün yaptığı inkılaplara benzediğini, fakat Sunyetsen'in ihtilâli tamamlandığı

As.Mah.Esas No :1972/3 -457-
As.Mah.Karar No :1972/144

halde Atatürk'ün yaptığı inkılapların tamamlanmadığı, Atatürk'ün inkılaplarının devam ettirecek lider gelmediğini söylediğini, bu konuşmaların tutanağa tam olarak geçirildiğini beyan etmiştir. (Haz.D.2.Sh.46, Dur.Dos.15.Sh.148)

Tanık İlhan AYTEKİN ifadesinde :Gizli örgüt bilmediğini, Veli KASIMOĞLU'nun 128 kişilik bildiride yazılı sözleri sarfettiğini, Emniyet görevlilerine verdiği ifadenin doğru olmadığını, değişik anlamda yazdıklarını, Veli Kasımoğlu'nun, Dev-Gençlilerin seçime müdahalesi söylendiğinde, "Onlar iyi niyetli çocuklardır, Onlardan zarar gelmez" dediğini, Dev-Gen ile TÖS Genel Merkezin müşterek çalışması hususunda bilgisi olmadığını, 128 kişilik bildirinin olağanüstü kongre tutanakları tetkik edilerek hazırlanmadığını, herkesin aklında kalanları söylediğini beyan etmiştir. (Dos.15.Sh.146)

Tanık Cahit TEMİZ ifadesinde :Veli Kasımoğlu'nun konuşmasında 3 Ayaklı masa misali verdiğini, Bunun bir ayağı TÖS, Bir ayağı Dev-Genç, Bir ayağı da DİSK dediğini, bu nedenle muhtırayı hazırladıklarını bbyan etmiştir. (Dos.15.Sh.122)

Tanık İsmail UZUN ifadesinde :Toplantıda ilk defa Veli Kasımoğlu'nun konuştuğunu, Orta çağdan başlayarak ağaların hakimiyetinden sözettiğini, Atatürk Devrimlerinin fakire ait devrim olmadığını söylediğini, Filipinler demokrasısından, Çin'in bugünkü idaresinden bahsettiğini, 3 Ayaklı masa misali verdiğini duymadığını belirtmiştir. (Dos.15.Sh.154)

Tanıklardan Cahit TEMİZ ifadesinde: Sanığın 3 ayaklı masa misali verdiğini, bunların TÖS-DEV-GENÇ-DİSK olduğunu söylediğini beyan etmişse de, diğer tanıklara bu husus doğrulanmadığından delil olarak kabulü uygun görülmemiştir.

Veli Kasımoğlu'nun Samsun olağanüstü Tös Kongresinde yaptığı konuşmada MDD'yi mutlak şekilde gerçekleştireceğiz dediği iddia edilmişse de, bu hususta tanık ifadelerinde aydınlığa kavuşmamıştır.

Dinlenen tanıklardan istihbaratta çalışan Emniyet görevlileri Nurettin Özmen, Hasan Karal, Ömer Şahin bu hususta görgüye müstenid aleyhte herhangi bir beyanda bulunmamışlardır. (D.20, Sh.220-221-222)

İddianame (Sh.56)de Enver AYTEKİN isimli şahsın Veli Kasımoğlu'na yazdığı mektupla, Veli Kasımoğlu'nun M.Ali AYBAR'a yazmış olduğu mektuplar, Aşeyhinde delil olarak gösterilmişse de, bu mektuplarda suç unsurlarına rastlanmamıştır.

İdeolojisi ne olursa olsun bir kimsenin örgütte görev ifa etmesi mutlaka o örgütü kendi ideolojisine uygun yöneteceği şeklinde kesin bir yargıya varmak hukuki bakımdan sakıncalıdır. Diğer örgütlerle suç teşkil etmeyen belli konularda müşterek bildiri yayınlamak, toplanıp konuşmak, bütün hususlarda aynı amaç birliği içinde oldukların delil teşkil edemez. Sanıklardan herbirinin gazetelerde çıkan yazıları ve konuşmaları sadece kendilerini bağlar. Diğer sanıkları ilgilendirmez. Sendikayı da bağlamaz. Ancak örgüt adına müşterek karar alınır ise ondan dolayı sorumluluk düşünülebilir. Gerek iddia mede, gerekse esas hakkında mütalada TÖS adına alınmış suç teşkil eden bir karar gösterilmemiştir.

Sanık Veli KASIMOĞLU'nun Samsun TÖS Şubesi olağanüstü kongre-
sinde yaptığı konuşmada cezaların şahsiliği prensibi uyarınca ancak kendisini ilgilendireceğinden diğer sanıkların aleyhine delil olarak gösterilmesi uygun görülmemiştir. Sanık bu konuşmasında Çin'de yapılan komünist ihtilâlin Atatürk inkılâplarına benzediğini söylemek suretiyle onun değerini yükselttiği, savunduğu bu fikirlerin benimsenmesi için toplantıda bulunanlara tesir ettiği, yukarıda belirtilen tanık ifadeleri ile anlaşıldığından T.C.K.nunun 142/4 maddesi uyarınca komünizmi övme suçundan tecziyesi icabederken TÖS örgütünü illegal çalışmalarla sevk ve idare ettiğinden T.C.K.nun 141/1 maddesi uyarınca tecziyesine karar verilmesi yasaya uygun olmadığından çoğunluk kararına uyulmamıştır.

Mümin DOĞRU, Kaya ODABAŞI-Atilla ÖZOVA-FİKRİ YAVUZ :

İddianamede Dev-Gence mensup üyelerle sanıkların Samsun Tös Şubesinde sık sık gizli toplantı yaptıkları, 19 Mayıs fikir Kulübü üyelerinin bu toplantılara katıldıkları, Sanık Atilla ÖZOVA'nın fikir Kulübü ile Tös ve TİP arasında irtibat sağladığını, yapılan mitinglerin müşterek düzenlendiği, Kaya Odabaşı, Tös Av. Mümin DOĞRU, Öğretmen Fikri YAVUZ ve diğer sanıkların tutum ve davranışları ile diğer öğretmenlerin bunlardan ayrıldıkları ve bildiri hazırladıkları, Samsun Emniyet Müdürlüğünün raporları, Tös Genel Merkezine gönderilen 128 kişilik bildiri, Tös müfettişi İsmail Sefa Güneri'nin raporu, Tös ve Dev-geç bildirileri, Afişleri, Tanık olarak dinlenen emniyet görevlilerinin ifadeleri, Banda alınan Kaya Odabaşı'nın konuşma metni aleyhlerinde eylem olarak gösterilmiştir. (İd. Sh. 56-57)

Esas hakkında mütalâada da aynı hususların tekrarlandığı anlaşmıştır. (Sh. 154 ve devamı)

Askeri savcının gerek iddianamede, gerekse Esas hakkında mütalâada dayandığı deliller arasında Tanık ifadeleri yer almıştır.

TANIK İLHAN AYTEKİN : Gizli örgüt bilmediğini, Samsunda olağanüstü kongrede Dev-geçli olduğu kanısına vardığı 15 gencin bulunduğunu, emniyet görevlilerine verdiği ifadelerin doğru olmadığını, değişik anlamda yazdıklarını, dev-geçle Tös Genel merkezinin müşterek çalışması konusunda bilgisi olmadığını, Mümin DOĞRU ve diğer sanıkların suç teşkil eden konuşmalarına tanık olmadığını, Atilla ÖZOVA'nın Dev-geçli olduğunu bilmediğini, 128 kişilik bildiriye kendi fikirlerine uygun kişilerin seçtirmek için imzaladıklarını beyan etmiştir. (D. 15. Sh. 146)

TANIK AHMET DURSUN : Gizli örgüt hakkında herhangi bir bilgisi olmadığını, Kongrede divan katipliği yaptığını, hazırlık ifadesini mide kanaması geçirip, hastanede yatarken savcıya verdiğini, tek tek soru sorulduğunu, verdiği cevapları metin haline getirdiklerini, kendisinin ifade ettiği cümleler olmadığını, Kaya Odabaşı'nın konuşmasını hatırlayamadığını, Atilla Özova'yı tanımadığını, Veli Kasimoğlu ile konuştuğunu görmediğini, Lenin ve Mao sistemlerini yerleştirme gayesi içinde olduklarını söylemediğini belirtmiştir. (Dos. 15. Sh. 148)

As.Mah.Esas No :1972/3 -459-
As.Mah.Karar No :1972/144

TANIK İSMAİL UZUN :Mümin Doğru seçimi kazanan grupla devamlı konuşurdu.Ne konuştuğunu duymadım.Kaya Odabaşı diğer sanıklarla beraber konuşuyordu.Atilla ÖZOVA'nın Tös'de oturduğunu bilmiyorum.Faaliyetlerini bilmiyorum(D.15.Sh.154)

TANIK CAHİT TEMİZ : Sanıkların aleyhinde görgüye müstenid bilgisi olmadığını beyan etmiştir(D.15.Sh.152)

TANIK HASAN DAL : (Emniyet Görevlisi) Sanıkların bugünkü düzeni beğenmediklerini, sosyalist bir düzen getirilmesini istediklerini bizzat duymadım.İstihbar ettim.Dev-geç menauplarına yardımcı oldukları hususunu istihbarat üzerine biliyorum.TÖS'lü öğretmenler aralarında para topluyarak tutuklu bir Dev-geçliye vermişlerdir. Bunuda duydum.Ayrıca bu şahsı cezaevinden ziyaret etmişlerdi.Bunu cezaevi bildirdi.Samsun TÖS'de bazı kitaplar okuduklarını gördüm. Bu kitaplardan Sosyalist Türkiye isimli kitabı hatırlıyorum.Atilla Özova ve Kaya Odabaşı'nın konuşmalarından Dev-geçici övdükleri anlamını çıkardım.Bunların dışında öğretmenlerin dev-geçici övdüklerine şahit olmadım. (Dos.15.Sh.157)

TANIK MUHSİN KOÇ : (Emniyet Görevlisi) Ben TÖS Şubesine 2 veya 3 defa görevli olarak gittim.Fikir Masası diye isimlendirdikleri bir masanın etrafında TÖS'lü öğretmenlerin oturduklarını gördüm. Masada gazeteler vardı.Beni tanıdıkları için yanımda konuşmazlardı.Masada kitap görmedim.Edindiğim intibaya göre Komünizmi över şekilde konuştuklarını hazırlık ifademde ismi geçen Lenin ve Stalin gibi kişilerden bahsettiklerini hatırlıyorum.Lenin, Stalin kelimele-ri geçtiği için komünizmi övdükleri kanısına vardım. (Dos.15.Sh.158)

TANIK İZZET GENCER :Kaya Odabaşı Ükü ocaklarının yaptığı bir toplantıda Dev-Gençten bahsetmişti.Mümin Doğru'nun ve TÖS'lü şahısların Dev-geçicin Samsundaki faaliyetlerini organize ettiğini istihbaratta çalışan arkadaşlardan öğrendim.Dev-geçliler Samsun Fikir Kulübüne gelir,Atilla Özova'ya bulurlardı.Köylerde gittikleri vakidir.Ben Alaçam mitingine gitmedim.Arkadaşlardan duydum. (Ds.15.Sh.159)

TANIK SALİH DEMİR :Görgüye müstenid beyanı olmadığını bildirmiştir. (D.15.Sh.160)

TANIK TAHİR DEMİRCİ : (Emniyet Görevlisi),Para toplandığı hususunu görmüdüm.Başkalarından işittim.Dev-geç mensuplarının samsun'a geldiklerini istihbar etmiştik.Tös lokaline gelirlerdi.Ne konuştuklarını bilmiyorum.TÖS'de Mao'ya,Lenine,Staline ait kitapların okuduğunu bizzat görmedim.Duydum.TÖS Lokaline gittiğim zaman sadece masanın etrafında oturduklarını görmüştüm.Bizim yanımızda konuşmalarını için ne konuştuklarını bilmiyorum.Atilla Özovanın miting tertip ettiğini bilmiyorum.Dev-geç mensuplarını TÖS lokaline Mümin Doğru, Fikri Yavuz ve Kaya Odabaşı getirirdi.Ben sanıkların Dev-geçlileri bizzat övdüğünü görmedim.İstihbar ettim. (D.15.Sh.161)

TANIK DURSUN BABAOĞLU: Gizli örgüt bilmiyorum.Tös şubesinde toplantı yapıldığını görmedim.128 kişilik bildiriyi imzalayanlar arasında idim.Seçimi bozdurmak için bildiriyi imzaladım. (D.15.Sh.163)

TANIK NAFİZ YÜKSEL:128 kişilik bildiriği okumadan imzaladım.
(D.15.Sh.165)

TANIK SİYAMİ SAVAŞ: Gizli örgüt bilmiyorum.Samsun TÖS Şubesi herkese açıktı.Hazırlık ifadem başkalarından duyduklarına dayanır.
(D.15.Sh.165)

TANIK ATILLA TURAN :Samsun TÖS Şubesi herkese açıktır.Kaya Odabaşı'nın gizli konuştuğunu söylemedim.(D.15.Sh.166)

TANIK MEHMET ŞAFAK :Samsun Tös şubesi herkese açıktır.Seçimin iptali için 128 kişilik bildiriği imzaladım.Muhteviyatını okumadığım için bilmiyorum.Savcı hazırlık ifademde bazı sualler sordu.Sonra kendi anlayışına göre yazdı.İfadem doğru değildir(D.15.Sh.168)

Taha sonra dinlenen tanıklar,Nevin Türkoğlu,Hasan Yılmaz,Dursun Kovan,Alaattin Kılıç,Fıncal Cengiz,Mehmet Erol,Enis Deveci,Refik Varol,Yaşar Aslan,Satık Çetin,Ahmet Özden ve Yalçın Çakır'da istina-be ifadelerinde sanıklar lehinde beyanda bulunmuşlardır.

Böyüce tanıkların iç birisi Sanıkların aleyhinde görgüye müstenid suç teşkil edecek herhangi bir beyanda bulunmamışlardır.Emniyet görevlilerinin tanzim etmiş oldukları müşterek raporların da görgüye müstenid değil,başkalarından duyduklarına göre tanzim edildiği anlaşılmıştır.

Sanıkların aynı yerde görev yapmaları nedeniyle bir arada bulunmaları,Tös Lokalinde veya başka yerlerde oturup konuşmaları mutlaka aynı amaç etrafında toplanmış olmalarına delil sayılamaz.

Kılık ve kıyafetlerinden Dev-geçli oldukları kanaatine varılan üniversiteli öğrencilerle dolaşmak,oturup bir yerde konuşmak,onları TÖS lokaline götürmek sanıklar için herhangi bir suçun delili olarak kabul edilemez.

Samsun Kız enstitüsü öğrencilerinin TÖS lokaline davet edilerek bu öğrencilerinde sosyalist eğitime tabi tutulduğu iddia edilmişse de,dinlenen tanık beyanları ile bu hususunda doğru olmadığı anlaşılmıştır.

128 kişinin sendikadan ayrılmasına dair herhangi bir delile rastlanmamıştır.Müşterek bildiriği imzalamışlar,Genel Başkan Fakir Baykurt'a yollamışlardır.Fakir Baykurtu ve TÖS'ü suçlu kabul etmediklerinden Samsun Tös şubesi yönetim kurulu üyelerini şikayet etmişlerdir.

128 kişilik bildiriği hazırlayan kişi kuşkularını belirtmiş,diğer üyelere de imzalatmıştır.Tanık olarak dinlenen bu kişiler bildiriği okumadan imzaladıklarını,seçimi bozdurmak gayesiyle imzaladıklarını,suç teşkil eden konuşmalara tanık olmadıklarını ifadele-rinde beyan etmişlerdir.

İsmail Sefa GÜNER'in ifadesinde ve Genel Merkeze verdiği raporda sanıklar aleyhinde suç unsurlarına rastlanmamıştır.Kanaatını açıklanmış yorumlarda bulunmuştur.Samsun Tös şubesi kapılarının kimseye kapatılmadığı,Samsun Emniyet görevlilerinin bile rahatça girip istihbaratta buldukları tanık beyanları ile anlaşılmıştır.Burada kitap okumak suç olmadığı gibi not çıkarmakta herhangi bir suçun unsuru değildir.

As.Mah.Esas No :1972/3 -461-
As.Mah.Karar No :1972/144

Genel Merkezle irtibatın nasıl sağlandığı, kimlerin bu görevi yüklendiği hususunda delil gösterilmemiştir.

Fikri YAVUZ'un evinden arama sonucu elde edilen ve hiçbir yerde açıklandığı belirtilmeyen çalışma notları aleyhinde tecziyesi için delil olarak gösterilemez.

Sanıkların TÖS içerisinde veya herhangi bir gizli örgüt içinde iradi olarak aynı amaç etrafında birleşip çalışma yaptıklarına, T.C.K. nun 141 ve 142 nci maddelerinin diğer bendlerine uygun herhangi bir suç işlediklerine dairde aleyhlerinde bir delile rastlanmamıştır. Sanıklardan Kaya ODABAŞI'nın Mitinge iştirak ettiği iddia edilmiş- sede (Dos.21, Sh.9/8)de kayıtlı belgede 4.4.1971 günü seçim kurulunca görevlendirildiği belirtilmiştir. Ayrıca (D.2. Sh.83/83) Samsun Kızılay salonunda 10 Ocak 1971 tarihinde Genç ülkücüler teşkilatının düzen- lediği Türkiyenin durumu ve gençliğin tutumu konulu açık oturumda konuştuğu, konuşmasının banda alındığı belirtilerek, banda alınan ko- nuşması tesbit edilmişse, Ses bandlarının yapılan araştırmalara rağmen bulunmadığı, sadece tespit zaptının gönderildiği, sanığın bu şekilde konuşma yaptığına dair aleyhinde herhangi bir delile ve tanık ifadesine de rastlanmamıştır.

Sanıklar hakkında Tecziyeleri için yeterli delil bulunmadığı- dan BERAET kararı verilmesi icabederken tecziyelerine karar veril- mesi doğru görülmediğinden çoğunluk kararına uyulmamıştır.

OYA BAYDAR SENCER :

İddianamede sanığın Ankara Tös merkezinde Hülya Zağyapan ile tanıştığı, Keskin'de öğretmenlik yapan bu davanın sanıklarından olan Hülya Zağyapan ile münasebetinin olduğu, bu öğretmenin kendisine gi- dip geldiği, Dev-gencin bütün formlarına, konferanslarına, yürüyüşleri- ne katıldığı, öğrencilerini anarşik olaylara teşvik ettiği, bu neden- le Hacettepe Üniversitesi ile ilişkisinin kesildiği, gizli faaliyet- lerde bulunduğu iddia edilmişse de; (İd. Sh.60)

Sanık verdiği ifadelerinde :Hülya Zağyapan'ı tanımadığını, ancak tutuklandıktan sonra cezaevinde tanıdığını beyan etmiştir. İfadesinin aksine dosyada aleyhine herhangi bir delil ve tanık ifadesine rast- lanmamıştır. Tanımış olsa dahi bunun suç olamayacağı da açıktır. Müş- terek ne gibi faaliyetlerinin olduğu da iddianamede eylem olarak belirtilmemiştir. Sanığın üniversitede ne gibi faaliyetler gösterdiği hangi suçları işlediği somut delillerle ortaya konulmuş, hiçbir konuş- ması eylem olarak belirtilmemiştir. Hangi gizli çalışmaya yaptığı da delillerle açığa çıkarılmamıştır.

Esas Hakkındaki mütalâa (Sh.257-262 ye kadar)da sanığın çalışma notlarından bahsedilmiştir. Bunlar sanığın Hacettepe Üniversitesinde Sosyoloji asistanı olması nedeniyle hazırlanmış olduğu bilimsel çalış- ma notlarıdır. Evinden arama sonucu elde edilmiştir. Aleyhine delil sayılamazlar.

Dosya 3 Gr 3-D, EK-7 Sh.17 de bulunan sanığa ait olduğu belir- tilen 1971 Türkiyesinde devrimci cephenin durumu nedir? Başlıklı yazımın daktilo edilmiş olduğu, sanığın ad ve soyadının yazılı olma- dığı gibi imzasının da bulunmadığı, kendi fikirleri olup olmadığı da anlaşıl原因amıştır.

kendisine ait olsa bile evinde arama sonucu bulunduğundan, çalışma notu olduğundan, herhangi bir yerde yayınlanmadığından suç unsurlarını ihtiva etse dahi sanığın fikir ve düşüncesini gösterdiğinden aleyhine delil olarak gösterilemez.

Sanık Oya Baydar SENCER'in TÖS Genel Merkez Başkan ve üyeleri ile veya Tös Şubeleri ile herhangi bir kimseyle birlikte ideolojik çalışmalarının nelerden ibaret olduğunu da anlamak mümkün değildir. Buna dair dosyalarda ne bir mektup nede bir tanık ifadesi mevcuttur.

Aleyhinde ifade veren bu davanın sanıklarından Musa GÜRHAN, sanığın sosyalist olduğunu, üniversitede öğrenci olaylarına katıldığını, Volkan Koçer'de sanığın Hacıtepe üniversitesindeki Formlara katıldığını, burada günün aktüel olaylarından bahsettiğini, etkileyici konuşmalar yaptığını söylemişlerdir. Bir suç teşkil eden eylemini ortaya koymamışlardır.

Oya BAYDAR'ın TÖS Ankara Şubesinde 20 Mart 1971 günü sosyal sınıflar ve Türkiyenin sınıfsal durumu hakkında konferans verdiği belirtilmişse de, konuşma metni olmadığından suç işleyip işlemediği anlaşılamamıştır. Bu hususta bir tanık ifadesi de bulunmamıştır.

TÖS Genel Merkez Sanıklarının konferans için kendisine bir görev verdiklerine dair bir delile rastlanmamıştır.

Sanığın 1949-1969 arası 38 sayfadan ibaret Çin devrimi ile ilgili çalışma notları ve büyük proleter kültür devrimiyle ilgili 21 sayfalık çalışma notu, devrim öncesi Çin başlıklı 47 sayfalık yazıları Bilimsel nitelikte çalışma notları olduklarından delil olarak kabulü doğru görülmüştür.

Sanığın Ülkemizin içinde bulunduğu Genel koşullar adı altında ikinci Devrimci Eğitim Şurasında görüşülmek üzere 1 No.lu bildiriye yazarlar arasında bulunduğu iddia edilmişse de, iddianameye alınmayan bu bildiriden dolayı sanığın suçlanmadığı gibi, diğer yazarlar hakkında soruşturma yapılmamıştır. Yazıda suç unsurlarında rastlanmamıştır. Yazının sanık olmayan kişilerle müşterek mi yoksa ayrı ayrı bölümler halinde yazıldığı da anlaşılamamıştır. 19 ncu sayfada yer alan hedefimiz ve öğretmenler olarak yerimiz bellidir, emperyalizmin ve onun ortağa sömürgeci sınıfların egemenliğine son verilmesi ve daha ileri bir düzene geçebilmek üzere emekçi halk sınıf ve tabakalarının siyasal iktidarı alması yolunda işçi sınıfı öncülüğünde halk kitleleri ile birlikte yürümek sözlerinde, zorla düzen değiştirmek tahakküm için diktatorya kurmak, sosyal sınıflar üzerinde hegemonya tesis etmek, iktisadi ve sosyal temel nizamları değiştirmek hususları yer almadığından suç unsurlarına rastlanmamıştır.

Memleket içinde bir sınıfın uyanıp siyasi bir teşkilat halinde yasa yolundan parlamentoya girip haklarını aramasını söylemenin ve yazmanın suç olamayacağı 1 nci ceza Dairesinin 1967/1702 ESAS, 1967/2246 Sayılı kararı ile belirtildiğinden yukardaki hususun hükme esas alınması doğru görülmüştür.

Sanık Oya Baydar İstanbul Sosyoloji Kürsüsü profesörlüğüne 26.12.1968 tarihinde vermiş olduğu istifa dilekçesinde "Olayların çıkaran öğrencilerin hiçbirisini tanımadığım gibi olayları da biran bile tasvip etmiyorum" demiştir. (D.GR 1-C, EK-12-13)

As.Mah.Esas No :1972/3 -463-
As.Mah.Karar No :1972/144

Ord.Pref.Dr.Besim DARKOT Başkanlığında, Üye Prof.Dr.İsmail Yalçınlar, Üye Prof.Sencer TONGUÇ, Üye Prof.Dr.Tahir ÇAĞA, Edebiyat Fakültesi dekanlığına verdikleri müşterek yazıda Asistan Oya Sencer'in veda konuşmasında boykot ve işgal hareketlerini teşvik ve tahrik edici herhangi bir söz sarfetmediği gibi, esasen üniversite ile ilgisinde kesmiş bulunduğundan hakkında herhangi bir işlem yapılmasına mahal bulunmadığı kararına varmışlardır. (D. GR-1-C, EK-13)

Sanığın olaylarla ilgili olarak Hacettepe Üniversitesinden ilişkisinin mahkemeye verildikten ve tutuklandıktan sonra kesildiği anlaşıldığından iddianın da doğru olmadığı kanısına varılmıştır.

Sanığın çalışma notları ve okuduğu kitaplardan çıkarmış olduğu notlar topluca değerlendirildiğinde ne kendisi aleyhinde, ne de diğer TÖS mensupları aleyhinde delil sayılamıyacağından, onlarla irade birliği içerisinde olduğuna dair de bir delilde ortaya konmadığından Delil yetersizliği nedeniyle BERAETİNE karar verilmesi icabederken Örgüt üyesi olarak tecziyesi cihetine gidilmesi yasaya uygun olmadığından çoğunluk kararına uyulmamıştır.

FERHAT ASLANTAŞ :

Sanığın Fakir BAYKURT'a yazdığı 8.10.1970 tarihli mektubundan başka aleyhinde dosyada herhangi bir belgeye ve tenik ifadesine rastlanmamıştır. İddianamede de bu mektubu nedeniyle suçlanmıştır. (İd. Sh.52)

Sanık ifadelerinde :İzmir TÖS Şubesi üyesi olduğunu, Daha önce Başkanlık yaptığını, Fakir Baykurt'a mektubu kendisinin yazdığını, herhangi bir gizli örgüt üyesi olmadığını, propoganda yapmadığını belirtmiştir. (D.1, Sh.269 Haz., Dos.15. Sh.139 Duruşma)

Fakir Baykurt'a yazdığı mektubunda suç unsurlarına rastlanmamıştır. Örgüt üyesi olduğuna, illegal faaliyetlerde bulunduğuna dair yeterli delil elde edilememiştir. Mektubunda geçen "Kavga, dövüş, sırat köprüsü kurduk, geçip gidiyoruz" cümlesi bir deyim olduğundan ve her kişinin bu deymi kullanabileceğinden aleyhine delil olarak kabulü uygun görülmemiştir. Güç birliği sağlanması hususunda mektubunda yazdığı sözlerin öğretmen kıyımı ve öğretmenlere karşı yapılan saldırılarla ilgili olduğunu, 80 kilometrelik yürüyüş İzmir Tös şubesinin katılmadığını beyan ettiğinden ifadesinin aksine de dava dosyalarında herhangi bir delille rastlanmadığından beyanları samimi bulunmuştur.

Sanığın örgüt üyesi olarak illegal faaliyetlerde bulunduğuna dair yeteri delil elde edilemediğinden, Delil yetersizliği nedeni ile BERAETİNE karar verilmesi icabederken T.C.K.nunun 141/5 maddesi uyarınca tecziyesine karar verilmesi yasaya uygun olmadığından çoğunluk kararına uyulmamıştır.

İBRAHİM KANLIBAŞ :

Sanığın EK iddianamede örgüt kurucusu, sevk ve idarecisi ve buna üye olma, ayrıca komünizm propogandası yapmak suçlarından T.C.K.nun 141/1, 142/1, Esas hakkında mütalada da T.C.K.nun 141/1-6 maddeye bendleri uyarınca tecziyesi istenmiştir. (Dos.19. Sh.2)

Sanık Hazırlık ifadesinde :Tös üyesi olduğunu, Atatürkçü ilkelere bağlı bulunduğunu, Dev-gencin eylemlerini tasvip etmediğini, Askar Yıl-

(Dos.1.Sh.254) bulunan konuşma metnini kendisinin okuduğunu, oradaki cümlelerin bir kısmını Devrim ve Direnme isimli kitaptan aldığını, yazıların bir kısmının kendisine ait olmadığını, polis eklemiştir veya yanlış mana vermiş olduğunu, Dos.1, Sh.258 de bulunan "İşçiler, Köylüler, memurlar, öğretmenler, yurtsever askerler Yoksul halkımız" başlıklı bildiriye Malatyada bastıklarını, Ankaradan gelen miktarın az olduğunu, bu sebeple ayınısını Malatya'da bastıklarını beyan etmiştir.

Dosya 1, Sh.269 da bulunan konuşma metni: Hüseyin Aslantaş şehit edildi. Satılmışlar avuçlarını yalasınlar, Devrimciler ölür, devrimler sürer, İnsanın insan tarafından, devletin devletler tarafından sömürülmesine karşı savaş içerisindeyiz. Öğretmenler toplum yararları için en bilingli yolda savaşan unsurlardır. Battal Mehetőğlu Halktan yana olduğu için ve halk için savaştığı için öldürülmüştür. Bu böyle sürmez. Satılmış iktidar ve onun katil polisi gün olur devran olur don olur demıştır.

Sanığın bu şekilde bir konuşma yaptığına dair aleyhinde bir delil olmadığı gibi, suç teşkil eden konuşmasının olmadığı, dinlenen Tanık beyanları ile anlaşılmıştır.

Dos.1, Sh.262, Malatya Emniyet Müdürlüğünün Sıkıyönetim Askeri Savcılığına 24.6.1971 tarihli GİZLİ kayıtlı yazılarında İbrahim KANLIBAŞ'ın TÖS Yönetim Kurulu üyesi olduğu, aşırı yıkıcı sol fikirli bulunduğu, İstanbul'da silahlı çatışma sırasında ölen Niyazi Tekin'in Malatya'ya getirilen cenazesi toprağa verildikten sonra 23 Nisan 1971 günü Dev-geç-Tös-Yapı işçileri Sendikası, Malatya Yük. Öğrenci Derneği-Malatya lisesinden yetişenler cemiyeti ve Turen Emeksizi Yaşatma derneği tarafından bastırılarak dağıtılan "İşçiler Köylüler, Memurlar, Öğretmenler, Yurtsever askerler, yoksul halkımız" başlıklı bildiriye T.C.K.nunun 159 ncu maddesini ihlal edici mahiyette suç unsuru bulunduğu bilirkişi raporu ile tesbit edildiği, C.Savcılığınca adli tahkikata girildiği ve adı geçeninin de TÖS Yönetim Kurulu üyesi olması hasebiyle bu bildiriye dolayı hakkında tahkikat yapılmakta olduğu, mezkûr bildiri ile 13.12.1970 tarihinde yapılan TÖS Genel Kurul toplantısında söz alarak konuşan İbrahim Kanlıbaş'ın tesbit edilen konuşma metninden bir adet gönderildiği.

Sanık ifadesinde : (Dos.15.Sh.140) Devrimci çalışmalar yapmadım. Anarşik olayları sevk ve idare etmedim. Bildiri dağıtmadım. Cemiyet kurmadım. Propoganda yapmadım. Bir cemiyetin kurulması için birden ziyade kişinin konuşması lazımdır. Malatyada benden başka sanık gösterilmemiştir. İddianamede bana ait olarak gösterilen konuşmaları yapmış değilim. Battal Mehetőğlu'nun ölümü dolayısıyla yapmam istenen bir konuşmayı Mehmet BİCAN ismindeki bir şahsın derlediği bir kitaptan yararlanarak yapmıştım. İddianamede belirtilmiş olan sözler tarafından söylenmemiştir. İddianamede gösterilen 1969-1971 suç tarihlerinin tamamında Malatya'da değildim. Amasyada görevli idim. Ayrıca sıhhatim iddia edilen suçları işlemek için müsait değildir. Asgar Yılmaz'ın aleyhinde verdiği ifade delil olarak gösterilmişse,

ben kendisi ile bir konuşma yapmadım.İddianamede başkaca herhangi bir delil gösterilmemiştir.Niyazi TEKİN'in ölümü doğayısıyla dağıtıldığını sonradan öğrendiğim bildirin dağıtıldığı tarihte görevimin başında idim.Buna dair ilgili merciden aldığım belge vardır.(D.l.Sh.252)de hazırlık ifadem bildirin basılması ile ilgili kısmı yanlış zapt geçmiştir.Niyazi TEKİN'in cenazesi Ankara'dan getirildikten sonra bildiri dağıtıldığını öğrendim.Malatya'da da bildiri basılmıştır.Bildiri kim basmış diye araştırıp bulamadım.Altına TÖS diye yazıldığına arkadaşlar söylüyorlardı.Askerî Savcılıkta da bu şekilde anlatmıştım.Yanlış anlaşılma.13.12.1970 tarihinde yaptığım konuşmayı Mehmet BİCAN'ın Devrim için gençlik hareketleri isimli kitabından yararlanarak hazırlamıştım.Ozaman bir kitabın ismini hatırlıyamadığım için söyleyememişim.

Asgar YILMAZ'ın Emniyetçe Alınan ifadesi :Sanığın devrimin muhakkak silâh zoruyla yapılabileceğini,Lenin ve Mao'nun Sosyalist iktidarının ancak bu yolla gerçekleşebileceğini,Çin ve Küba'ya buna örnek gösterdiğini beyan etmiştir.(D.l.Sh.254)

Duruşmadaki ifadesinde :Emniyette işkence ettikleri için o şekilde ifade verdiğini,bunun doğru olmadığını belirtmiştir.(Dos.15.Sh.255)

Sanığın evinde 23 Haziran 1971 tarihinde arama yapılmış,herhangi bir suç deliline rastlanmamıştır.(Dos.l.Sh.260)

Sanık hakkında dinlenen savunma tanıkları,T.Nuri Uçarlı,Ali İlhan,Hüseyin Gökbulut,Nedim Şahhüseyin,Hasan Basri Aydın,Ali Doğan,Hasan Doğan bahsedilen toplantıda bulduklarını,sanığın Mehetoğlu'nun hayatından bahsettiğini,Devrimin,Mutlaka silâh zoruyla yapılması gerektiğini söylemediğini,sanığın Atatürkçü olduğunu,bşkaca bir suç işlemediğini,üzüntüsünü dile getirdiğini beyan etmişler,sanığın lehinde ifade vermişlerdir.(Dos.16.Sh.152-153-154)

Sanık Savunmasında :TRT Muhabirlerinden Mehmet BİCAN'ın kitabının 87-88-89-90 sayfalarından yararlanarak hazırladığım bir konuşmayı yaptım.Bu konuşmada Mehetoğlu'nun ölümünden görevli polis kuvvetlerinin de sorumlu gösteren ve görevlerini yapmadıklarını iddia eden pasajlar taşımakta idi.Bu pasajlar adı geçen yazarın kitabından alınmıştı.Polis 100 metre ilerde idi.Başlığını taşıyordu.İşte bu sebeple polisin allerjisini üzerime çekmiş oldum.23 Haziran 1971 günü evimi aramaya gelen polis yetkilisi bana hitaben "Senin ufak bir şeyini görmedik.Ama Tös yönetim kurulunda görünmen ve 13.12.1970 günü yaptığın konuşmada bizi küçük düşürmen şimşekleri üzerine çekmene yol açtı"dedi.İşte bu sebeple konuşmam tahrif edilerek düzenlenmiştir.Bu sözleri ben söylemedim.Malatya İlinden benden başka herhangi bir sanık ta gösterilmemiştir.Nasıl olurda örgüt kurucusu,sevk ve idarecisi olabilirim.TÖS dışında herhangi bir kuruma üye değilim.Bildiri dağıtmadım.demiştir.

Ayrıca Savunmalar Dosyası Sh134/1-6 da;Niyazi Tekin'in cenazesinin Malatya'ya getirildiği 21.4.1971 günü köyde okulunda bulunduğunu,bu hususta Malatya Milli Eğitim Müdürlüğünün yazısını mahkemeye ibraz ettiğini,Keza bildirin dağıtıldığı 23.4.1971 gününde okulda olduğuna dair Milli eğitim Md.lüğünün yazısının savunmasına

eklediğini (Aynı dosya 34/7) Bildiri hakkında Malatya C.Savcılığınca soruşturma yapılmış, T.C.K.nun 159 ncu mad.ni ihlal eden suç unsuru bulunmadığından 17.7.971 gün, 1971/673 sayılı takipsizlik kararı verilmiştir. (34/8), Hernekadar Em.Müd.nün yazılarında Bilirkişi suç unsuru bulmuştur diye yazılmışsa da, bilirkişi incelemesi yaptırılmamıştır. TÖS Şubesinde yapılan konuşmada suç unsurları bulunmamıştır. Dağıtılan bildiri sebebiyle Malatya C.Savcılığı Takipsizlik kararı vermiştir.

Sanık Hakkında dava dosyalarında emniyetin tanzim etmiş olduğu rapor ve yine emniyetçe tespit edilen Asgar Yılmaz'ın ifadesinden başka aleyhinde herhangi bir delile rastlanmamıştır. Sanığın Herhangi bir kimseyle mektuplaştığına, suç teşkil eden konuşma yaptığına, örgüt kurup, sevk ve idare ettiğine dair emniyet raporlarını teyid eden herhangi bir delile rastlanmamıştır.

Bildiri dağıtıldığı iddia edilen 23.4.1971 günü okulda görevli olduğu Malatya Milli Eğt.Md.lüğünün yazıları ile anlaşılmıştır. (S.34)

Sanığın aleyhinde tek tanık Asgar Yılmaz başka bir suçtan sanık olarak halen tutuklu bulunmaktadır. Emniyetçe alınan ifadesini duruşmada teyid etmemiş, ifadesinin işkence altında alındığını, doğru olmadığını söylemiştir. Bu ifade diğer tanıklarca doğrulanmadığından kabule değer görülmemiştir.

Malatya TÖS Şubesinden sanıktan başka herhangi bir kişi sanık olarak gösterilmemiştir. Kimlerle nasıl bir örgüt kurduğu, neşekilde sevk ve idare ettiği açık olarak belirtilmemiştir. Tös Genel Merkez sanıkları ile nasıl ilişki kurduğu, delillerin neler olduğu açıklığa kavuşmuş değildir. Sadece TÖS üyesi olması suçluluğuna delil sayılmıştır. Örgütle ve örgütü yönetenlerle irtibatının kesinlikle ortaya konması icabedeceğinden, bu husus delillerle yerine getirilmediğinden delil yetersizliği nedeniyle BERAET etmesi icabederken T.C.K.runun 141/5 maddesi uyarınca tecziyesine karar verilmesi yasaya uygun görülmediğinden çoğunluk kararına uyulmamıştır.

Fikret SOYSAL'ın; Konya Örgütü'ne sanıklarının liderliği yaptığı, Tös Genel Merkezle irtibatlı olduğuna dair yeterli delil bulunmadığı, AYŞE SOYSAL'ın Konya Örgütünün üyesi olduğu-TÖS üyesi bulunmadığı, TÖS Genel merkezin amaç ve stratejisine uygun hareket ettiğine dair delil bulunmadığı, Nezihe ORCAN ve Hayri ÖZDOĞAN'ın TÖS genel merkezin görüş ve önerilerine uygunluk arzeden çalışmaları ve irtibatları bulunmadığı K.G.B.içindeki diğer sanıklarla irade birliğinde oldukları, A.ÖZCAN, H.ZAĞYAPAN, C.YILDIZ, H.ŞİMŞEK, A.GÜLTEKİN ve Muharrem TEKİN'in TÖS Gnl.Mrk.Sanıkları ile irtibatları tesbit edilemediğinden, Abdullah ÖZCAN'ın Konya örgütü ile ilgili olduğundan, Kırkkale ve Keskin'de sevk ve idareci bulunduğu diğer sanıklarında kendisine yardımcı oldukları anlaşıldığından, keza Genel Merkez sanıklarıyla ilgili olarak başlangıçta belirtilen genel mahiyetteki gerekçeyede bu nedenlerle uyulmamıştır.

Ü Y E

Zeki EĞİN
Hâk.Bnb.